

Call for proposals NWA Kennisontwikkeling ecologische effecten van windparken op zee, Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Achtergrond	1
1.2	Beschikbaar budget	2
1.3	Indieningsdeadline(s)	2
2	Doel	2
2.1	Doelstelling van het programma	2
2.2	Inhoudelijk kader	3
2.3	Maatschappelijke impact	6
2.4	Consortiumvorming	7
3	Voorwaarden voor aanvragers	7
3.1	Wie kan aanvragen	7
3.2	Wat kan worden aangevraagd	9
3.3	Het opstellen en indienen van de aanvraag	11
3.4	Indieningsvoorwaarden	12
3.5	Subsidievoorwaarden	13
4	Beoordelingsprocedure	13
4.1	De San Francisco Declaration (DORA)	15
4.2	Procedure	15
4.3	Criteria	19
5	Subsidieverplichtingen	20
6	Contact en overige informatie	22
6.1	Contact	22
6.2	Overige informatie	23
7	Bijlagen	23
7.1	Toelichting op budgetmodules	23
7.2	Indexering	26
7.3	Informatie over MONS, Wozep en KEC	27
7.4	Samenwerking met Rijkswaterstaat	28
7.5	Onderzoekorganisaties	28

1 Inleiding

In deze Call for proposals leest u hoe de aanvraagprocedure is ingericht voor de subsidieronde 'Kennisontwikkeling ecologische effecten van windparken op zee'. Deze Call for proposals valt onder de verantwoordelijkheid van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

U vindt in deze Call for proposals achtereenvolgens informatie over het doel van dit programma (hoofdstuk 2), de voorwaarden voor de subsidieaanvraag (hoofdstuk 3) en hoe uw aanvraag wordt beoordeeld (hoofdstuk 4). Deze informatie heeft u nodig om een aanvraag voor subsidie te kunnen indienen. In hoofdstuk 5 vindt u de subsidieverplichtingen die van toepassing zijn in geval van toewijzing. In hoofdstuk 6 staan de contactgegevens en in hoofdstuk 7 de bijlagen.

1.1 Achtergrond

Wat wil Nederland weten? Vanuit die gedachte is de Nationale Wetenschapsagenda (NWA) door een innovatief proces met de inbreng van burgers en wetenschappers tot stand gekomen: elke Nederlander kreeg de kans om online vragen aan de wetenschap te stellen. Deze oproep leverde maar liefst 11.700 vragen op, over de meest uiteenlopende onderwerpen. Deze zijn gebundeld in 140 grote vraagstukken, de zogeheten 'clustervragen'. Rond deze clustervragen zijn vanuit onderzoekers en maatschappelijke organisaties 25 netwerken ontstaan, die de naam NWA-routes kregen. Deze netwerken kregen een eigen routemanagement en ontwikkelen, geïnspireerd door de clustervragen in de NWA-agenda, kennisagenda's, organiseren bijeenkomsten en communicatieactiviteiten. De 25 NWA-routes en bijbehorende clustervragen zijn te vinden via Routes!NWO.

De NWA omvat complexe vraagstukken waar samenwerking tussen onderzoekers vanuit verschillende disciplinaire achtergronden en kennisorganisaties en maatschappelijke (publieke en private) organisaties meerwaarde heeft. Hierin stroomt nieuwe kennis door van onderzoeker naar gebruiker en vinden

nieuwe vragen vanuit de praktijk en de samenleving een ingang in nieuw onderzoek. Het NWA-programma stimuleert daarom samenwerking tussen verschillende partners in de overtuiging dat men meer kan bereiken met elkaar dan ieder afzonderlijk.

De kernelementen van de NWA zijn:

- De Nationale Wetenschapsagenda die gevormd wordt door de 140 clustervragen en de 25 routes;
- Kennisketenbrede¹ en interdisciplinaire consortia, waarin onderzoekers vanuit verschillende disciplinaire achtergronden en kennisorganisaties en maatschappelijke (publiek en private) organisaties en (waar relevant) burgers samenwerken aan de complexe vraagstukken;
- Maatschappelijke organisaties, samenleving en burgers hebben een duidelijke rol in het onderzoek;
- Het in dialoog en interactie delen van de resultaten met de samenleving.

De uitvoering van het programma voor de Nationale Wetenschapsagenda is door het Ministerie van OCW in 2018 belegd bij NWO. De NWA omvat vier programmalijnen²:

1. Onderzoek op routes door consortia (ORC);
2. Thematische programmering waarin wordt samengewerkt met overheden;
3. Vernieuwingen en netwerken;
4. Wetenschapscommunicatie en outreach.

Deze Call for proposals 'Kennisonwikkeling ecologische effecten van windparken op zee' wordt gerealiseerd in het kader van programmalijn 2.

Bij deze Call for proposals zijn het Ministerie van Economische Zaken en de Topsector Energie de initiatiefnemers.

1.2 Beschikbaar budget

Het subsidieplafond voor deze Call for proposals bedraagt in totaal € 5.200.000,-. Binnen deze Call for proposals wordt maximaal één aanvraag toegewezen. Binnen de aanvraag is het budget verdeeld over drie werkpakketten. Maximaal € 4.400.000,- wordt verdeeld over de twee werkpakketten betreffende onderzoek boven water en onder water. Minimaal € 800.000,- wordt besteed aan het overkoepelende werkpakket (zie figuur 1, paragraaf 2.2.6).

1.3 Indieningsdeadline(s)

De deadline voor het indienen van een Expression of Interest voor deelname aan de Sandpit is **dinsdag 6 mei 2025**, voor 14:00:00 CEST.

De deadline voor het indienen van de aanvraag is **donderdag 11 december 2025**, voor 14:00:00 CET.

Bij het indienen van uw Expression of Interest voor deelname aan de Sandpit of aanvraag in ISAAC dient u ook online nog gegevens in te voeren. Begin daarom ten minste één dag vóór de deadline van deze Call for proposals met het indienen van uw Expression of Interest of aanvraag. Een Expression of Interest of aanvraag die na de deadline wordt ingediend, wordt niet in behandeling genomen.

2 Doel

Dit hoofdstuk beschrijft de doelstelling van het programma en de maatschappelijke impact.

2.1 Doelstelling van het programma

Deze Call for proposals roept onderzoeksorganisaties en maatschappelijke partijen op zich aan te melden voor de Sandpit. Op de Sandpit wordt gezamenlijk een wetenschappelijk en praktijk georiënteerd onderzoeksvoorstel gericht op het thema 'Kennisonwikkeling ecologische effecten van windparken op zee' ontwikkeld en een consortium gevormd. Het consortium werkt multi- en interdisciplinair en is kennisketenbreed samengesteld. Kennisketenbreed houdt in dat het programma fundamenteel, toegepast en praktijkgericht onderzoek verbindt en aansluit op de kennisbehoefte vanuit de maatschappelijke partijen.

In dit NWA programma staan effecten van windparken op de Noordzee op ecologische systemen boven en onder water centraal. Met de programma's Wozep en MONS wordt door de overheid gekeken naar deze effecten (zie voor informatie over Wozep en MONS paragraaf 7.3). Binnen dit

¹ De brede kennisketen omvat een diversiteit aan onderzoeksorganisaties zoals hogescholen, universiteiten, NWO- en KNAW-instituten, universitair medisch centra en TO2-instellingen.

² Meer informatie over de verschillende programmalijnen is te vinden via Nationale Wetenschapsagenda | NWO.

NWA-programma wordt gezocht naar vernieuwend en diepgaander begrip van essentiële en sturende processen. Bestaand onderzoek met modellen zal worden overstegen door de tot nu toe gemaakte aannames nader te onderzoeken en nieuwe perspectieven toe te voegen. Dit programma is aanvullend op de trajecten die lopen binnen de meerjarenprogramma's MONS en Wozep. Inzichten uit het onderzoek kunnen de basis vormen voor beter geïnformeerde, meer integrale en toekomstbestendige beleids- en besluitvorming.

Deze Call for proposals past binnen de NWA-Route: De blauwe route: water in beweging, transities en kansen in het blauwe domein. Binnen de blauwe route wil het onderzoek bijdragen aan kennisontwikkeling over het effect van windparken op ecologische processen op de Noordzee, zowel boven als onder water.

Overlap met bestaande initiatieven is niet wenselijk. Initiatieven waarmee rekening gehouden zal worden zijn onder andere:

- OSPAR Verdrag
- NWA-programma Ecologie en Noordzee
- NWA-programma Wind op zee
- ORC-project NO REGRETS
- NWO-project: Forage fish; Understanding the feedbacks between human-driven changes in productivity and marine top predators
- NWO-project: How thrilled are elasmobranchs about electromagnetic fields in offshore wind farms?
- NWO-cofunded: EU Sustainable Blue Economy Partnership
- MOOI programma's TKI Offshore Energy
- WT Bird

2.2 Inhoudelijk kader

De inhoudelijke focus ligt op het verder ontwikkelen en verbeteren van de kennis die ten grondslag ligt aan de aannames en de keuzes om bepaalde processen wel of niet expliciet te modelleren, zoals gebruikt in de huidige state-of-the-art modellen van Wozep en KEC (zie voor informatie over KEC paragraaf 7.3). Dit gebeurt door in te zoomen op processen in de effectketen en inzicht te verkrijgen in het relatieve belang van verschillende processen. Dit helpt om goede keuzes te maken in de mate van detail waarin processen worden gemodelleerd.

Deze Call for proposals is niet bedoeld om de modellen zelf door te ontwikkelen of deze toe te passen op nieuwe scenario's, maar vooral om onderliggende aannames en processen te toetsen en structurele onzekerheden te onderzoeken.

Het inhoudelijke onderzoek spitst zich toe op effecten boven water, zoals op vogels en vleermuizen, en onder water, zoals op de primaire en secundaire productie, in relatie tot windturbines.

Voor onderzoek kan gedacht worden aan de volgende onderwerpen:

1. Aantrekkende en/of afstotende werking van windparken voor vogels en vleermuizen.
2. Aanvaringsrisico's voor vogels en vleermuizen.
3. Cumulatie en populatiedynamiek.
4. Effecten van de aanwezigheid van windturbines op fysische stuurfactoren (turbulentie, stratificatie, nutriëntenverdeling, slibconcentraties, licht).
5. Effecten op trofische relaties in het voedselweb als gevolg van verandering in bovengenoemde stuurfactoren, die vermoedelijk consequenties kunnen hebben voor wettelijke doelsoorten.

Deze vijf onderwerpen bieden een kader voor uit te voeren onderzoek binnen dit programma. Tijdens de Sandpit wordt bepaald welk onderzoek in de aanvraag wordt opgenomen. Een nadere uitwerking van bovenstaande vijf onderwerpen volgt hieronder.

Het NWA-programma richt zich op processen boven en onder water. Hoewel (pelagische) vis de verbindende schakel tussen deze twee onderdelen is, zal dit geen onderdeel zijn van dit programma, omdat dit elders³ wordt onderzocht. Wel kunnen voor aanvullende gegevens lopende monitoringsprogramma's van vis- en/of zoöplankton worden ingebed.

2.2.1 Aantrekkende en/of afstotende werking van windparken voor vogels (en vleermuizen)

Allerlei soorten vogels maken op verschillende wijze gebruik van de Noordzee. Dat kan als passant tijdens de trek, maar ook voor het zoeken naar voedsel of als rustplek. Zang- en (zoet)watervogels

³ Onder andere in MONS

trekken vooral over zee, terwijl zeevogels er ook voedsel zoeken. Windturbines kunnen een rol spelen in de aantrekkingskracht van de Noordzee voor vogels, maar kunnen ook een afstotende werking hebben. Windturbines kunnen een aantrekkende werking hebben doordat in windparken meer (of andere) prooidieren te vinden zijn of doordat er constructies zijn waarop vogels kunnen rusten. Daarentegen kunnen windturbines een afstotende werking hebben, doordat ze (alsmede de onderhoudsschepen) als obstakels fungeren, waardoor vogels windparken vermijden of eromheen vliegen. De mogelijke consequenties op de energetica en vervolgens overleving van de vogels is een samenspel van deze voor- en nadelen. Een hogere voedseldichtheid kan een voordeel zijn, maar niet als dat de sterftekans door aanvaringen (te veel) verhoogt. Omvliegen bij een afstotende werking van een windpark kan bijvoorbeeld energie kosten en tegelijkertijd de aanvaringskans verlagen. Indien een park wordt vermeden kan dit ook de dichtheid van foeragerende vogels buiten de parken verhogen. Dit heeft mogelijk consequenties voor voedselbeschikbaarheid en overleving. De consequenties van een windpark zullen per vogelsoort anders uitpakken, afhankelijk van het gedrag van vogels die zich vertalen in het gebruik van de Noordzee en de reacties op windturbines. Een belangrijk aspect is dat vogels kunnen leren en er gewenning kan optreden. Hierdoor kan een windpark dat na constructie eerst werd vermeden later weer worden gebruikt.

In het onderzoek wordt ingegaan op de processen achter de aantrekkende dan wel afstotende werking van windparken, wat de daaraan gerelateerde voor- en nadelen zijn en wanneer en in hoeverre er gewenning optreedt. Begrip van deze processen en bijbehorende aannames kan leiden tot betere voorspellingen van de effecten van windparken op vogels. In het onderzoek is ook ruimte voor effecten op vleermuizen.

2.2.2 Aanvaringsrisico's van vogels en vleermuizen

Vogels en vleermuizen op de Noordzee lopen het risico geraakt te worden door de bladen van windturbines tijdens hun vlucht, mogelijk met de dood als gevolg. Dit aanvaringsrisico is per soort verschillend en mede afhankelijk van het gebruik van de Noordzee, buiten of tijdens het broedseizoen. Daarnaast spelen vliegsnelheid en vlieghoogte een rol. De vliegsnelheid en -hoogte kunnen afhangen van het weer, bijvoorbeeld de wind. Daarmee is de sterftekans niet alleen afhankelijk van Noordzeegebruik, maar ook van spatiële, temporele en meteorologische omstandigheden. Van bijzonder belang is de reactie van vogels op bewegende bladen, die in belangrijke mate de sterftekans beïnvloedt en welke wellicht kan worden versterkt door afschrikking. Empirisch werk kan inzicht verschaffen in het (foerageer)gedrag en de reactie van vogels.

In het onderzoek wordt ingegaan op de processen achter de aanvaringsrisico's voor vogels en windmolens. Begrip van deze processen, zoals een betere onderbouwing van bijvoorbeeld de reactie op bladen moet leiden tot een betere voorspelling van het aanvaringsrisico.

2.2.3 Cumulatie en populatiedynamiek

Hoe vogels en vleermuizen zich gedragen en gebruik maken van de Noordzee heeft effect op individueel niveau maar ook op de hele populatie. Effecten van aanvaringen of omvliegen kunnen bijvoorbeeld leiden tot minder efficiënte voedselvergarig, wat kan doorwerken in sterfte van volwassen exemplaren, maar de effecten kunnen ook leiden tot een daling van het voortplantingssucces. Cumulatieve effecten van windparken behoren ook tot de mogelijkheid. Begrip van wat er in een windpark gebeurt, kan niet zonder meer worden opgeschaald naar meerdere windparken. Ook daar ontbreekt de nodige kennis.

Binnen dit programma kan onderzoek worden gedaan naar processen achter cumulatie en opschaling van individu naar populatiedynamiek en van een enkel windpark naar een ruimtelijke verdeling van windparken op zee.

2.2.4 Effecten van de aanwezigheid van windturbines op fysische stuurfactoren

Er kan onderzoek worden gedaan naar fysische processen die primaire productie beïnvloeden, zowel in relatie tot windturbines als ingrijpen op ecologische processen. Dit zal uiteindelijk leiden tot inzichten of en hoe voorspellingen verbeterd kunnen worden.

Windturbines hebben effecten op de fysica in de waterkolom, waarbij effecten mogelijk zijn op primaire productie, via licht en nutriëntenbeschikbaarheid. In deze Call for proposals staat kennisontwikkeling over deze processen centraal. Hierbij kan worden gedacht aan stratificatie, sediment- en slibdynamiek en wind. Achter de palen van windturbines ontstaat bijvoorbeeld turbulentie in de waterkolom. Dit kan tot ver achter een paal tot een pluim van troebel water leiden. De reikwijdte van deze fysische verandering wordt gemodelleerd (bijvoorbeeld binnen Wozep en internationaal), maar is momenteel nog niet goed gevalideerd met metingen. In de modellen zitten aannames t.a.v. de samenstelling van de slibfractie en de manier waarop deze fracties het lichtklimaat beïnvloeden. Dit veroorzaakt onzekerheden, zeker in relatie tot de opschaling van windenergie.

Opschaling van windparken kan mogelijk effecten hebben op de meteorologie op de Noordzee, er wordt immers energie onttrokken aan het systeem. Effecten van de onttrekking van wind in relatie tot

ecologie is tot op heden onderbelicht. De effecten van offshore wind lijken sterk afhankelijk van lokale fysische omstandigheden, zoals stratificatie regime, diepte en bodemsamenstelling. Het ligt dus in de lijn der verwachting dat impacts veranderen naarmate fysische omstandigheden wijzigen, zoals door klimaatverandering of door veranderingen in bodemsamenstelling over tijd. Er is nog weinig inzicht in hoe dit soort veranderingen de impact van windturbines op het systeem beïnvloeden.

2.2.5 Verschuivingen in trofische relaties ten gevolge van aanwezigheid van windparken

Wanneer de aanwezigheid van windturbines effect heeft op stratificatie en sediment in de waterkolom, is een effect op primaire productie te verwachten. Dit kan bijvoorbeeld op basis van veranderingen in het lichtklimaat, maar ook veranderingen in nutriëntenaanbod kunnen een rol spelen. Het is de vraag hoe fysica, zoals hierboven beschreven, de primaire productie en de verdeling van fytoplankton beïnvloedt. Wanneer veranderingen optreden in de productie en de verdeling van fytoplankton, mag worden verwacht dat dit ook impact heeft op de secundaire productie. Secundaire producenten (grazers) kunnen pelagisch zijn (zoöplankton) of bentisch (schelpdieren, wormen, crustacea). Door veranderingen in de primaire productie kunnen ook veranderingen optreden in de verdeling en samenstelling van grazers. Door de toename van hard substraat en de beschikbaarheid ervan door de hele waterkolom als habitat voor bentos, kunnen ook koolstofstromen tussen het bentos en het pelagiaal veranderen.

Qua onderzoek kan gedacht worden aan processen die primaire productie en secundaire productie van functionele bentische en pelagische soortgroepen beïnvloeden in relatie tot windmolens. Bij functionele groepen kan gedacht worden aan holoplankton vs. Meroplankton, schelpdieren vs. amphipoda en cnidaria. Impacts kunnen het gevolg van fysische processen zijn, maar ook ecologische terugkoppelingsprocessen, zoals remineralisatie van nutriënten en impacts van graas op het lichtklimaat. Begrip van deze processen en van het relatieve belang ervan, zal modelkeuzes onderbouwen en tevens inzichten bieden in hoe veranderingen aan de basis van het voedselweb kunnen doorwerken naar hogere trofische niveaus.

2.2.6 Beoogde resultaten

Het onderzoek dat wordt uitgevoerd in dit programma leidt zowel boven als onder de waterlijn tot betere proceskennis, met de nadruk op kennisontwikkeling die de onzekerheden in de huidige modelresultaten verkleint. Deze toegenomen proceskennis leidt ertoe dat gebruikte modellen kunnen worden verbeterd. Processen, relaties en variabelen uit veldwerk, experimenten en modellen moeten op elkaar aansluiten om tot structurele verbeteringen te komen. Modellen zijn altijd vereenvoudigingen van systemen en kunnen per definitie niet alle ecosysteemprocessen meenemen. Een hoge modelresolutie (in tijd en/of in ruimte) kan voor sommige processen belangrijk zijn, maar rekencapaciteit kan beperkend zijn. Anderzijds geldt voor langlevende soorten zoals vogels dat processen van individu naar populatie kunnen worden vertaald. Belangrijke focus is om inzicht te verkrijgen in het relatieve belang van dergelijke elementen, om daarmee de optimale keuzes te maken t.a.v. processen, variabelen en resolutie.

Figuur 1: structuur van het toe te wijzen project

Met behulp van een Sandpit wordt één aanvraag ontwikkeld met twee werkpakketten en een overkoepelend werkpakket. In de twee werkpakketten (boven de waterlijn en onder de waterlijn) wordt kennis en data verzameld over sturende processen en factoren die op verschillende niveaus (individu/populatie/systeem) kunnen doorwerken en het voedselweb beïnvloeden. In het overkoepelend werkpakket worden inzichten voor mogelijke scenario's en handvatten voor mitigerende maatregelen

en daaraan gekoppelde handelingsperspectieven voor toekomstige beleids- en besluitvorming ontwikkeld.

Het onderzoek zal worden uitgevoerd door één inter- en transdisciplinair onderzoeksconsortium dat fundamenteel, toegepast en praktijkgericht onderzoek met elkaar verbindt. Dit betekent dat in het consortium zal worden samengewerkt door onderzoekers (kennisketenbreed en vanuit verschillende disciplines) en maatschappelijke stakeholders (zoals Stichting de Noordzee, SOVON, Vogelbescherming, Vissersbond, Visned, energiemaatschappijen, windparkconstructeurs en –exploiteurs, natuurorganisaties en overheden).

2.3 Maatschappelijke impact

Nieuwe kennis en inzichten vanuit wetenschappelijk onderzoek kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken van vandaag én morgen. Denk aan de energietransitie, gezondheid en zorg, of klimaatverandering. Door interactie en afstemming tussen onderzoekers en mogelijke kennisgebruikers, neemt de kans op het toepassen van kennis toe en daarmee ook de kans op maatschappelijke impact. Via haar beleid op impact bevordert NWO de mogelijke bijdrage vanuit onderzoek aan maatschappelijke vraagstukken door het stimuleren van productieve interacties met maatschappelijke belanghebbenden. Zowel tijdens de ontwikkeling als in de uitvoering van het onderzoek. Dit doet zij op een manier die past bij het doel van het financieringsinstrument.

Voor meer informatie over het kennisbenuttingsbeleid van NWO zie de website: Kennisbenutting | NWO.

2.3.1 Impact op maat

Afhankelijk van het doel van het financieringsinstrument kiest NWO een bijbehorende benadering die de kans op maatschappelijke impact optimaal ondersteunt. Het primaire doel van het financieringsinstrument bepaalt de keuze voor de benadering die NWO inzet om kennisbenutting in verschillende fases van het project (aanvraag, uitvoering, na afloop) te bevorderen en de inspanning die van aanvrager(s) en partners gevraagd wordt.

In dit programma wordt de Impact Plan benadering toegepast. Hiermee faciliteert NWO de ontwikkeling van een geïntegreerde strategie door onderzoekers en partners om doelgericht de kans op de gewenste maatschappelijke impact te vergroten.

Voor meer informatie over het kennisbenuttingsbeleid van NWO zie de website: Kennisbenutting | NWO. NWO biedt een e-learning module aan die geïnteresseerden op weg kan helpen via Online impact workshops | NWO.

2.3.2 Impact plan benadering in de NWA

In de NWA richten de programma's zich op complexe vraagstukken waar afstemming en samenwerking meerwaarde heeft om wetenschappelijke en maatschappelijke doorbraken te realiseren. NWA stimuleert die samenwerking tussen verschillende partners, zodat het geheel meer is dan de som der delen en nieuwe kennis voor maatschappelijke vraagstukken ontwikkeld wordt.

Impact Plan benadering

De maatschappelijke impact is nooit alleen het resultaat van kennis en inzichten uit het onderzoek. Om de kans op maatschappelijke impact van het onderzoek te vergroten is aantoonbare betrokkenheid nodig van belangrijke stakeholders vanaf de vorming van het consortium tot en met afronding van het project en daarna. Maatschappelijke impact wordt immers vaak pas gerealiseerd in de jaren nádat een onderzoeksproject is afgesloten. Door vanaf het begin van de onderzoeksformulering (co-design) en gedurende de uitvoering van het onderzoek (co-creatie) te zorgen voor voortdurend afstemming tussen onderzoekers en mogelijke kennisgebruikers, neemt de kans op productieve interacties, en uiteindelijk impact, toe.

Consortia stellen samen met stakeholders een Impact Plan op, als onderdeel van de aanvraag. Dat Impact Plan beschrijft hoe het consortium verwacht tot maatschappelijke impact te komen en de rol die productieve interacties daarbij spelen. Hieruit blijkt hoe het behalen van de beoogde impact geïntegreerd is in de onderzoeksoptzet en welke rol consortiumpartners en stakeholders uit beleid, praktijk en bedrijfsleven daarin spelen.

2.4 Consortiumvorming

In deze Call for proposals gaat het om complexe en uitdagende maatschappelijke vraagstukken. Het onderzoek naar beantwoording van deze vraagstukken vraagt om samenwerking, bijvoorbeeld tussen verschillende onderzoeksdisciplines, praktijkgericht en fundamenteel onderzoek, en met maatschappelijke organisaties en bedrijven. NWO stimuleert en ondersteunt de vorming van deze samenwerkingen door het organiseren van bijeenkomsten of workshops voor consortiumvorming. Deze bijeenkomsten en workshops kunnen verschillende vormen hebben, naargelang de specifieke doelstelling en staan verder toegelicht in deze Call for proposals.

In deze Call for proposals wordt consortiumvorming gestimuleerd door het inzetten van een Sandpit. Deze methode wordt hieronder kort toegelicht.

2.4.1 Sandpit

Het doel van een Sandpit is de totstandbrenging van samenwerking in nieuwe samenwerkingsverbanden en gezamenlijke onderzoeksvoorstellen. Bij Sandpits ligt de nadruk op samenwerking in één consortium bestaande uit de geselecteerde partijen. Tijdens een Sandpit werken de geselecteerde deelnemers gezamenlijk op locatie aan de ontwikkeling van een onderzoeksproject, onder begeleiding van externe facilitators en inhoudelijk ondersteuners. Voor deelname aan een Sandpit vindt een selectie plaats middels een Expression of Interest, zie 4.2.

3 Voorwaarden voor aanvragers

Dit hoofdstuk bevat de voorwaarden die gelden voor uw subsidieaanvraag. Eerst wordt beschreven wie subsidie kan aanvragen (paragraaf 3.1) en waarvoor u subsidie kunt aanvragen (paragraaf 3.2). Vervolgens vindt u de voorwaarden voor het opstellen en indienen van de aanvraag (paragrafen 3.3 en 3.4) en specifieke subsidievoorwaarden (paragraaf 3.5).

3.1 Wie kan aanvragen

De aanvraag wordt ingediend door een hoofdaanvrager namens het consortium. De hoofdaanvrager heeft aan de Sandpit deelgenomen (zie ook paragraaf 2.4.1, 3.3.1 en 4.2.2).

Er worden vier categorieën van deelnemers aan een consortium onderscheiden:

1. Hoofdaanvrager
2. Medeaanvrager(s)
3. Samenwerkingspartner(s)
4. Cofinancier(s) (niet verplicht)

Een consortium dient te bestaan uit minimaal een hoofdaanvrager, mede-aanvrager en samenwerkingspartner. De voorwaarden per deelnemer worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

Onderzoekers mogen als hoofdaanvrager optreden als zij in vaste dienst zijn (en derhalve een bezoldigd dienstverband voor onbepaalde tijd hebben⁴) of een tenure track overeenkomst hebben bij één van de onderstaande onderzoeksorganisaties:

- Universiteiten en hogescholen zoals bedoeld in artikel 1.8 lid 1 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de universiteiten genoemd in de Beleidsregel Universiteiten in het Koninkrijk der Nederlanden;
- Universitair medische centra, waarmee wordt bedoeld de academische ziekenhuizen zoals bedoeld in artikel 1.13 lid 1 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- KNAW- en NWO-instituten;
- TO2 instellingen (mits getoetst als onderzoeksorganisatie, zie paragraaf 7.5);
- het Nederlands Kanker Instituut;
- het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek te Nijmegen;
- NCB Naturalis;
- Advanced Research Centre for NanoLithography (ARCNL);
- Prinses Máxima Centrum.

Personen met een nuluren arbeidsovereenkomst of met een dienstverband voor bepaalde tijd (anders dan een tenure track en de hierboven genoemde uitzondering voor lectoren en onderzoekers in dienst van een TO2-instelling, zie paragraaf 7.5) zijn uitgesloten van indiening als hoofdaanvrager.

⁴ Voor lectoren in dienst van een hogeschool en onderzoekers in dienst van een TO2-instelling (zie paragraaf 7.5) geldt dat zij ook als hoofdaanvrager mogen indienen met een bezoldigd dienstverband voor bepaalde tijd.

Het kan voorkomen dat de tenure track overeenkomst van de hoofdaanvrager eindigt vóór de beoogde afrondingsdatum van het project waarvoor de subsidie wordt aangevraagd, of dat vóór die datum het vaste dienstverband van de hoofdaanvrager eindigt wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. In dat geval voegt de hoofdaanvrager een verklaring van diens werkgever bij, waarin de betreffende onderzoeksorganisatie garandeert dat het project en alle op het project werkzame personen voor wie subsidie wordt aangevraagd adequaat zullen worden begeleid voor de volledige duur van het project.

Ook de hoofdaanvrager in dienst van een hogeschool of TO2-instelling wiens dienstverband eindigt voor de beoogde afrondingsdatum van het project waarvoor subsidie wordt aangevraagd, moet een dergelijke verklaring bijvoegen.

Aanvullende voorwaarden (van toepassing op zowel hoofdaanvrager als medeaanvragers):

- Hoofd- en medeaanvragers kunnen verbonden zijn aan de onderzoeksorganisaties vermeld in deze paragraaf, aan de onderzoeksorganisaties vermeldt in bijlage 7.5 en aan andere onderzoeksorganisaties zoals bedoeld in artikel 1.1, lid 4, van de NWO Subsidieregeling en die voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden.

Een andere onderzoeksorganisatie, die niet valt onder artikel 1.1, lid 1, van de NWO Subsidieregeling en bijlage 7.5, dient:

- in Nederland gevestigd te zijn;
- een stichting, vereniging of publiekrechtelijke rechtspersoon te zijn;
- zich in de hoofdzaak zelf bezig te houden met het op onafhankelijke wijze verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling;
- te kunnen verklaren dat de organisatie een gescheiden boekhouding voert ten aanzien van economische/niet-economische activiteiten en dat ondernemingen met een beslissende invloed op de organisatie geen preferente toegang krijgen tot de onderzoeksresultaten van de organisatie.

NWO financiert onder deze Call for proposals geen onderzoeksorganisaties die zich in de hoofdzaak bezighouden met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht.

Let op: Voorafgaand aan het indienen van een Expression of Interest of aanvraag wordt door NWO aan de hand van bovengenoemde voorwaarden getoetst of een organisatie aan artikel 1.1, lid 4, van de NWO Subsidieregeling voldoet en dus als medeaanvrager mag deelnemen. NWO voert deze toets mede uit om te controleren of er geen sprake is van het verlenen van verboden staatssteun. Deze toets dient ook uitgevoerd te worden als een organisatie binnen een ander NWO programma is getoetst en werd toegestaan als medeaanvrager.

De organisatie van de beoogde medeaanvrager levert ten behoeve van deze toetsing uiterlijk 10 werkdagen voor de deadline van de Expression of Interest per e-mail aan nwa-windparken-ecologie@nwo.nl (dus uiterlijk **dinsdag 22 april voor 14:00:00 CEST**) de onderstaande documenten aan.

Voor toetsing aan te leveren documenten:

- een recent uittreksel van de kamer van koophandel;
- de oprichtingsakte en/of actuele statuten;
- de laatst beschikbare jaarrekening voorzien van een controleverklaring⁵;
- de ingevulde Verklaring Onderzoeksorganisatie, beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals.

Het is toegestaan om andere relevante documentatie toe te voegen. Tevens kan NWO om aanvullende informatie vragen als bovenstaande documenten niet voldoende uitsluitsel bieden om te bepalen of de organisatie mag optreden als medeaanvrager.

Indien de organisatie van de beoogde medeaanvrager de voor de toets op de voorwaarden benodigde stukken niet op tijd aanlevert, kan NWO de betreffende organisatie niet als medeaanvrager accepteren.

Als in de aanvraag nieuwe medeaanvragers toegevoegd worden aan het consortium en deze nieuwe medeaanvragers niet verbonden zijn aan een instelling vermeld in deze paragraaf dient ook voor deze organisatie(s) een toets op de voorwaarden plaats te vinden. Een onderzoeksorganisatie die vooraf-

⁵ Organisaties die niet wettelijk verplicht zijn hun jaarrekening te laten controleren, hoeven een dergelijke controleverklaring niet aan te leveren. Zij moeten daarbij wel kunnen aantonen dat deze wettelijke verplichting niet van toepassing is op de betreffende organisatie.

gaand aan het indienen van een Expression of Interest is getoetst en goedgekeurd als medeaanvrager, hoeft voorafgaand aan het indienen van de aanvraag niet nogmaals getoetst te worden. De organisatie van de beoogde medeaanvrager, die nog niet voor de Sandpit is getoetst, levert ten behoeve van deze toetsing uiterlijk 10 werkdagen voor de deadline van indiening van de aanvraag per e-mail aan nwa-windparken-ecologie@nwo.nl (dus uiterlijk **donderdag 27 november 2025 voor 14:00:00 CET**) de bovenstaande voor toetsing aan te leveren documenten aan.

3.1.1 Hoofd- en medeaanvragers

Hoofdaanvrager

De hoofdaanvrager dient de aanvraag in via ISAAC, het elektronische indiensysteem van NWO. Tijdens het beoordelingsproces communiceert NWO met de hoofdaanvrager. Na toewijzing van een aanvraag wordt de hoofdaanvrager projectleider en aanspreekpunt voor NWO. De onderzoeksorganisatie van de hoofdaanvrager is hoofdbegunstigde en wordt penvoerder.

Zowel hoofd- als medeaanvragers met een deeltijd dienstverband dienen garant te staan voor adequate begeleiding van het project en van alle op het project werkzame personen voor wie subsidie wordt aangevraagd.

Medeaanvragers

Medeaanvragers hebben een actieve rol bij de uitvoering van het project. De (deel)projectleider(s) en begunstigde(n) zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het gehele project.

Aanvullende voorwaarden:

- Personen met een nuluren arbeidsovereenkomst zijn uitgesloten van indiening als medeaanvrager.

3.1.2 Samenwerkingspartners

Samenwerkingspartners zijn binnen deze Call for proposals verplicht, omdat actieve betrokkenheid van maatschappelijke stakeholders van groot belang is bij het ontwikkelen van kennis over uitdagingen en mogelijke oplossingen. Maatschappelijke stakeholders zijn zowel publieke als private organisaties, en waar relevant ook burgers of een vertegenwoordiging daarvan. De organisatie van een maatschappelijke stakeholder is geen hoofd- of medeaanvrager of cofinancier.

Een samenwerkingspartner is gedurende het gehele traject actief betrokken, van het formuleren van onderzoeksvragen en de ontwikkeling van het project (co-design) tot de uitvoering van het onderzoek en/of de kennisbenutting (co-creatie).

Let op: voor personeel van organisaties die als samenwerkingspartner deelnemen aan het consortium kan geen subsidie voor salaris- of onderzoekskosten als hoofd- of medeaanvrager worden aangevraagd. Wel is het mogelijk kosten te vergoeden door deze organisaties als derden in te huren via de modules 'materiële kosten', 'kennisbenutting' of 'project management' (zie paragraaf 3.2 en bijlage 7.1).

3.1.3 Cofinanciers

Cofinanciering is binnen deze Call for proposals niet verplicht. Cofinanciers zijn organisaties die deelnemen aan het consortium en cash en/of in kind bijdragen aan het project. Cofinanciers ontvangen nooit subsidie van NWO. De voorwaarden omtrent cofinanciering zijn gespecificeerd in paragraaf 3.5.6.

Organisaties waarvan onderzoekers conform de in 3.1. gegeven beschrijving als hoofdaanvrager deel mogen nemen, mogen in deze NWA Call for proposals niet deelnemen als cofinancier. Een uitzondering hierin wordt gemaakt voor TO2-instellingen (genoemd in paragraaf 7.5). Zij mogen in een consortium wel deelnemen als cofinancier, mits zij in hetzelfde consortium niet ook als hoofd- of medeaanvrager deelnemen.

3.2 Wat kan worden aangevraagd

Voor het project is maximaal € 5.200.000,- subsidie aan te vragen. De maximale looptijd van het voorgestelde project is 6 jaar. De aanvrager en medeaanvragers kunnen kosten opvoeren voor personeel, materieel, investeringen en kennisbenutting. De beschikbare budgetmodules (inclusief de maximale bedragen) staan hieronder vermeld. Vraag alleen datgene aan wat essentieel is om het project uit te voeren. De tarieven en een toelichting op deze budgetmodules staan in bijlage 7.1.

3.2.1 Personeel

Voor personeel dat een bijdrage levert aan het project, kan subsidie voor de loonkosten worden aangevraagd. Het bedrag hiervoor is afhankelijk van het type aanstelling en de organisatie waar het personeel werkt.

3.2.1.1 Personeel bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, umc of een onderzoeksorganisatie

Voor personeel dat werkzaam is bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, universitair medisch centrum (umc) of een andere onderzoeksorganisatie, genoemd in artikel 1.1, eerste lid, sub c tot en met h van de NWO Subsidieregeling kunnen loonkosten worden opgevoerd voor de volgende functies: promovendus, Engineering Doctorate, postdoc, arts-onderzoeker, niet-wetenschappelijk personeel (NWP) en voor de vervanging van de aanvrager(s).

Er kan voor een onbeperkt aantal posities worden aangevraagd voor dit type functie. Er kan voor ten hoogste 10% van het subsidiebedrag vervanging worden aangevraagd.

3.2.1.2 Personeel van hogescholen, onderwijsinstellingen, TO2-instituten en overige organisaties

Het is mogelijk om loonkosten op te voeren van personeel van hogescholen, onderwijsinstellingen, TO2-instituten en overige organisaties. Er kan voor een onbeperkt aantal posities worden aangevraagd voor dit type functie.

3.2.1.3 Studenten

Het is mogelijk om studenten in te zetten voor het project als ze studeren aan een onderzoeksorganisatie genoemd in paragraaf 3.1. De kosten hiervan kunt u binnen het project opvoeren als materiële kosten. Er is geen maximum aan het aantal studenten dat kan meewerken in het project.

3.2.1.4 Wetenschappelijk personeel bij een onderzoeksorganisatie in het buitenland

Het is mogelijk om loonkosten van buitenlandse onderzoeksorganisaties op te voeren voor wetenschappelijk personeel. Er kan maximaal 50% van het subsidiebedrag worden aangevraagd voor personeel bij onderzoeksorganisaties in het buitenland.

3.2.2 Materieel

Financiering kan worden aangevraagd voor alle project-specifieke materiële kosten. Voor deze kosten geldt een maximum van 25% van het subsidiebedrag dat gealloceerd is voor personele kosten. Er kan maximaal 50% van het subsidiebedrag voor materieel worden aangevraagd voor onderzoeksorganisaties in het buitenland.

3.2.3 Investeringsen

Financiering kan worden aangevraagd voor investeringen in apparatuur, infrastructuur en andere onderzoeksmiddelen die na afloop van het project economische waarde hebben of kunnen worden hergebruikt. Loonkosten van personeel dat de apparatuur, infrastructuur en andere onderzoeksmiddelen in staat van gereedheid brengt, kan niet worden opgevoerd als onderdeel van de investering. Investeringsen kunnen alleen worden gedaan bij onderzoeksorganisaties genoemd in paragraaf 3.1.

Er kan maximaal € 500.000 worden aangevraagd voor investeringen.

3.2.4 Kennisbenutting

Financiering kan worden aangevraagd voor activiteiten die bevorderen dat kennis uit het onderzoek wordt benut,⁶ om zo de maatschappelijke impact van het onderzoek te vergroten. Het is verplicht om een bedrag op te voeren voor kennisbenutting. Deze kosten zijn ten minste 5% en maximaal 20% van het subsidiebedrag.

⁶ Alle activiteiten die worden aangevraagd onder deze budgetmodule moeten passen binnen de definitie van "Activiteiten inzake kennisoverdracht" die door de Europese Commissie wordt gehanteerd in de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (PbEU 2022, C 414).

3.2.5 Projectmanagement

Het is verplicht subsidie aan te vragen voor projectmanagement. Maximaal 5% van het subsidiebedrag kan hiervoor worden ingezet.

3.3 Het opstellen en indienen van de aanvraag

Deze Call for proposals kent drie fases:

1. Het indienen van een Expression of Interest
2. Deelname aan een Sandpit
3. Het uitwerken en indienen van één aanvraag.

Zie voor een volledig overzicht van alle indieningseisen paragraaf 3.4.1.

Het indienen van een Expression of Interest of aanvraag kan alleen via het online aanvraagstelsel ISAAC. Een Expression of Interest of aanvraag die niet via ISAAC is ingediend, wordt niet in behandeling genomen. U bent als hoofdaanvrager verplicht een Expression of Interest of aanvraag via uw eigen persoonlijke ISAAC-account in te dienen.

Het is belangrijk om tijdig te beginnen met uw Expression of Interest of aanvraag in ISAAC:

- indien u nog geen ISAAC-account heeft, dient deze op tijd te worden aangemaakt om eventuele aanmeldproblemen te voorkomen;
- nieuwe onderzoeksorganisaties moeten eventueel nog door NWO toegevoegd worden aan ISAAC;
- u moet ook online nog gegevens invoeren.

Een Expression of Interest of aanvraag die na de deadline wordt ingediend, neemt NWO niet in behandeling.

Voor vragen van technische aard verzoeken wij u contact op te nemen met de ISAAC-helpdesk, zie contact (hoofdstuk 6).

Werk een hoofd- en/of medeaanvrager bij een onderzoeksorganisatie die niet is opgenomen in de database van ISAAC? U kunt dit dan melden via relatiebeheer@nwo.nl zodat de onderzoeksorganisatie kan worden toegevoegd. Hier zijn enige dagen voor nodig. Daarom is het van belang dit uiterlijk een week voor de deadline te melden.

NWO gaat ervan uit dat de aanvrager de onderzoeksorganisatie waar zij/hij werkzaam is, heeft geïnformeerd over het indienen van de aanvraag en dat de onderzoeksorganisatie de subsidievoorwaarden van deze Call for proposals aanvaardt.

3.3.1 Het indienen van een Expression of Interest

Voor het opstellen van uw Expression of Interest voor de Sandpit doorloopt u de volgende stappen:

- Download het formulier vanaf de website van NWO (op de website van het betreffende financieringsinstrument);
- Vul het formulier in het Engels in;
- Sla het formulier op als pdf en dien in via ISAAC;

Bijlagen zijn niet toegestaan.

3.3.2 Het opstellen en indienen van de aanvraag

Voor het opstellen van de aanvraag worden de volgende stappen doorlopen:

- download het aanvraagformulier vanuit het online aanvraagstelsel ISAAC of vanaf de website van NWO (op de website van het betreffende financieringsinstrument);
- vul het aanvraagformulier in het Engels in;
- sla het formulier op als pdf en dien het met de verplichte bijlage(n) in ISAAC in;
- vul de online in ISAAC gevraagde gegevens in.

Verplichte bijlagen:

- begroting;
- steunverklaringen samenwerkingspartner(s);
- verklaring cofinancier(s) (verplicht indien van toepassing);
- garantstelling voor continuïteit in de projectbegeleiding (verplicht indien van toepassing, zie paragraaf 3.1);
- formulier ‘Statement and signature’.

Optionele bijlage:

- Verklaring aanstelling en projectbegeleiding.

De bijlagen dienen conform het door NWO aangeboden template opgesteld te worden. Bijlagen dienen los van de aanvraag in ISAAC geüpload te worden. Alle bijlagen, met uitzondering van de begroting, dienen als pdf-bestand (zonder beveiliging) te worden ingediend. De begroting moet als Excel-bestand worden ingediend in ISAAC.

Indien er cofinanciering wordt bijgedragen dient op het moment van indienen in de bijgesloten verklaringen cofinanciering de volledige cofinanciering te zijn toegezegd volgens de voorwaarden beschreven in paragraaf 3.5.6.

Andere bijlagen dan hierboven vermelde bijlagen zijn niet toegestaan.

3.4 Indieningsvoorwaarden

3.4.1 Formele voorwaarden voor indiening

Formele voorwaarden voor indiening – Expression of Interest voor deelname Sandpit

NWO toetst uw Expression of Interest voor deelname aan de Sandpit op onderstaande voorwaarden. Alleen als uw Expression of Interest volledig en volgens de instructies is ingevuld, wordt deze toegelaten tot de beoordelingsprocedure. U wordt gevraagd om na indiening van uw Expression of Interest beschikbaar te zijn om eventuele administratieve correcties door te voeren en zo (alsnog) te voldoen aan de voorwaarden voor indiening. Alleen individuen die uitgenodigd zijn door de raad van bestuur van NWO kunnen deelnemen aan de Sandpit.

Het is belangrijk dat de deelnemers in persoon aanwezig zijn bij de Sandpit. Uitgenodigde deelnemers die niet deelnemen aan de Sandpit worden uitgesloten van de verdere procedure, tenzij sprake is van overmacht, zoals bedoeld in de NWO Tegemoetkomingsregeling bij overmacht.

Voorwaarden voor indiening Expression of Interest:

- De Expression of Interest is, na eventueel verzoek tot aanvulling of wijziging, juist, compleet en volgens de instructies ingevuld.
- De Expression of Interest is in het Engels opgesteld;
- De Expression of Interest is ontvangen vóór de gestelde deadline via ISAAC;

Voorwaarden voor deelname aan de Sandpit:

- Deelnemers aan de Sandpit voldoen aan de in paragraaf 3.1 gestelde voorwaarden;
- De NWO raad van bestuur heeft een positief besluit genomen over deelname aan de Sandpit.

Formele voorwaarden voor indiening – voorwaarden aan de aanvraag:

NWO toetst uw aanvraag op alle in deze Call for proposals gestelde voorwaarden, inclusief onderstaande voorwaarden. Alleen als uw aanvraag aan deze voorwaarden voldoet, wordt deze toegelaten tot de beoordelingsprocedure. U wordt gevraagd om na indiening van een aanvraag beschikbaar te zijn om eventuele administratieve correcties door te voeren en zo (alsnog) te voldoen aan de voorwaarden voor indiening.

Deze voorwaarden zijn van toepassing op de aanvraag:

- de hoofdaanvrager en medeaanvrager(s) voldoen aan de in paragraaf 3.1 gestelde voorwaarden;
- de hoofdaanvrager is aanwezig geweest bij de Sandpit (zie paragraaf 3.3.1 en 4.2);
- de cofinanciers voldoen aan de in paragraaf 3.1.3 gestelde voorwaarden;
- de aanvraag voldoet aan de DORA-richtlijnen zoals beschreven in paragraaf 4.1;
- de aanvraag is ingediend via het ISAAC-account van de hoofdaanvrager;
- de aanvraag is ontvangen voor de gestelde deadline;
- de aanvraag is in het Engels opgesteld;
- de begroting in de aanvraag is volgens de voorwaarden van deze Call for proposals opgesteld (gebruikmakend van het beschikbaar gestelde format dat de meest recente tarieven bevat);
- het voorgestelde project heeft een looptijd van maximaal 6 jaar;
- alle vereiste bijlagen zijn, na eventueel verzoek tot aanvulling of wijziging, compleet en volgens de instructies ingevuld en conform de voorwaarden van deze Call for proposals opgesteld en ingediend.

Aanvullende voorwaarden voor de aanvraag:

- de hoofdaanvrager heeft deelgenomen aan de Sandpit;
- de eventuele cofinanciering is, na eventueel verzoek tot aanvulling of wijziging, correct en volledig toegezegd middels verklaringen cofinanciering.

3.5 Subsidievoorwaarden

Op alle aanvragen zijn de NWO Subsidieregeling en het Akkoord bekostiging wetenschappelijk onderzoek van toepassing.

3.5.1 Naleving Nationale leidraad kennisveiligheid

Wetenschap van wereldklasse kan profiteren van internationale samenwerking. De Nationale leidraad kennisveiligheid (hierna: de Leidraad) helpt kennisinstellingen ervoor te zorgen dat internationale samenwerking veilig kan plaatsvinden. Bij kennisveiligheid gaat het om ongewenste overdracht van gevoelige kennis en technologie die de nationale veiligheid aantast; om heimelijke beïnvloeding van onderwijs en onderzoek door statelijke actoren, en daarmee de academische vrijheid en de sociale veiligheid in gevaar brengt; en om ethische kwesties die kunnen spelen in de samenwerking met landen die de grondrechten niet respecteren.

Het is de verantwoordelijkheid van de aanvrager om na te gaan of het project in lijn is en blijft met de Leidraad. Met het indienen van de aanvraag committeert de aanvrager zich aan de overwegingen in deze Leidraad. In geval van het vermoeden van schending van de Leidraad bij een bij NWO ingediende aanvraag voor projectfinanciering of een door NWO gefinancierd project, kan NWO de aanvrager verzoeken om een risicoafweging te overleggen waaruit blijkt dat de overwegingen uit de Leidraad zijn gevolgd. Indien de aanvrager niet aan het verzoek van NWO voldoet of als de risicoafweging klaarblijkelijk een schending van de Leidraad behelst, kan dit gevolgen hebben voor de subsidieverlening of vaststelling door NWO. Ook kan NWO in een voorkomend geval nadere voorwaarden opnemen in de toewijzingsbrief.

De Nationale leidraad kennisveiligheid vindt u op de website van de Rijksoverheid: Home | Loket Kennisveiligheid.

3.5.2 Datamanagement

Resultaten van wetenschappelijk onderzoek moeten kunnen worden gerepliceerd, geverifieerd en gefalsificeerd. In het digitale tijdperk betekent dit dat behalve publicaties ook onderzoeksdata zo veel mogelijk vrij toegankelijk moeten zijn. NWO verwacht dat de onderzoeksdata die voortkomen uit projecten die door NWO zijn gefinancierd zo veel mogelijk vrij beschikbaar komen voor hergebruik door andere onderzoekers. NWO hanteert daarbij het principe: “zo open als mogelijk, beschermd indien nodig”. Van onderzoekers wordt verwacht dat zij ten minste die data en/of niet-numerieke resultaten die ten grondslag liggen aan de conclusies van binnen het project gepubliceerde werken openbaar maken, gelijktijdig met de publicatie zelf. Eventuele kosten die hiervoor worden gemaakt, kunnen worden meegenomen in de projectbegroting. Onderzoekers maken kenbaar hoe met data voortkomend uit het project wordt omgegaan aan de hand van de datamanagementparagraaf in de aanvraag, en het datamanagementplan na toewijzing van subsidie.

Datamanagementparagraaf

De datamanagementparagraaf maakt deel uit van de aanvraag. Onderzoekers wordt gevraagd reeds voor aanvang van het onderzoek te bedenken hoe de verzamelde data geordend en gecategoriseerd moeten worden zodat zij vrij beschikbaar kunnen worden gesteld. Vaak zullen al vóór het tot stand komen van de data en de analyse daarvan maatregelen getroffen moeten worden om opslag en deling later mogelijk te maken. Indien niet alle data voortkomende uit het project openbaar gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld om redenen van privacy, ethiek of valorisatie, dient de aanvrager dit beargumenteerd kenbaar te maken in de datamanagementparagraaf.

De datamanagementparagraaf wordt niet beoordeeld en daarom ook niet meegewogen in de beslissing om een aanvraag al dan niet toe te wijzen. Zowel de referenten als de commissie kunnen wel advies geven met betrekking tot de datamanagementparagraaf.

3.5.3 Wetenschappelijke integriteit

Het project dat NWO financiert moet, conform de NWO Subsidieregeling, worden uitgevoerd in overeenstemming met de nationaal en internationaal aanvaarde normen van wetenschappelijk handelen zoals neergelegd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (2018). Met het indienen van de aanvraag committeert de aanvrager zich aan deze code. In geval van (mogelijke) schending van deze normen bij een door NWO gefinancierd project, dient de aanvrager NWO hiervan onverwijld op de hoogte te stellen en dient deze alle ter zake relevante documenten aan NWO te overleggen. Meer informatie over de gedragscode en het beleid op het gebied van wetenschappelijke integriteit vindt u op de website: Wetenschappelijke integriteit | NWO.

3.5.4 Ethische verklaring of vergunning

Het is de verantwoordelijkheid van de aanvrager om na te gaan of voor de uitvoering van het voorgestelde project een ethische verklaring of vergunning noodzakelijk is. De aanvrager dient ervoor te zorgen dat deze tijdig wordt verkregen bij de relevante instelling of ethische commissie. Het wel of niet hebben van een ethische verklaring of vergunning op het moment van het aanvraagproces heeft geen invloed op de beoordeling van de aanvraag. Bij toewijzing wordt de subsidie verleend onder de voorwaarde dat de benodigde ethische verklaring of vergunning vóór de uiterste startdatum van het project is verkregen. Het project kan pas starten nadat NWO een kopie van de ethische verklaring of vergunning heeft ontvangen.

3.5.5 Nagoya Protocol

Het Nagoya Protocol zorgt voor een eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit het gebruik van genetische rijkdommen (Access and Benefit Sharing; ABS). Onderzoekers die voor hun onderzoek gebruikmaken van genetische bronnen in/uit het buitenland dienen zich op de hoogte te stellen van het Nagoya Protocol (Home I ABS Focal Point). NWO gaat ervan uit dat zij de noodzakelijke acties ten aanzien van het Nagoya Protocol nemen.

3.5.6 Cofinanciering

Op alle aanvragen is de Regeling Cofinanciering van toepassing.

Aanvullende definities:

- In kind cofinanciering: gekapitaliseerde personele en/of materiële bijdragen van gebruikers;
- Cash cofinanciering wordt gebruikt ter dekking van een deel van de totale projectkosten en vormt samen met de door NWO verstrekte subsidie de benodigde financiële middelen.

Cofinanciering is in deze Call for proposals niet verplicht. Het is wel mogelijk cofinanciers toe te voegen in de aanvraag. Onderscheid wordt gemaakt tussen cash cofinanciering (te innen door de hoofdaanvrager), die dient als dekking voor de begroting van de projectactiviteiten beschreven in de aanvraag, en in kind cofinanciering, die kan bestaan uit personele en/of materiële inbreng van de betrokken organisaties.

Voor cofinanciering gelden de volgende uitgangspunten:

- NWO is hoofdfinancier van een aanvraag. Aanvragen waarbij de cofinanciering van de cofinanciers meer dan 49% van de totale projectkosten bedraagt, worden niet in behandeling genomen;
- Cash cofinanciering is het netto bedrag dat een cofinancier betaalt aan de hoofdaanvrager. De hoofdaanvrager factureert cash cofinanciering en eventuele btw aan de cofinancier.

Niet toelaatbaar als cash cofinanciering zijn⁷:

- Door NWO verstrekte subsidie;
- Cofinanciering mag niet afkomstig zijn van partijen die op grond van deze Call for proposals een aanvraag bij NWO kunnen indienen.

Verklaring cofinanciering deelnemende cofinanciers

In een verklaring cofinanciering spreekt de cofinancier inhoudelijke en/of financiële steun uit aan het project en bevestigt deze de toegezegde cofinanciering. Verklaringen cofinanciering van cofinanciers die worden genoemd in de aanvraag zijn verplichte bijlagen bij het indienen van de aanvraag. De verklaring cofinanciering moet zijn ondertekend door een tekenbevoegd persoon van de cofinancier. NWO stelt een verplicht format voor de verklaring cofinanciering beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals op de NWO website en in ISAAC.

In geval van toewijzing dient de cofinancier zijn bijdrage(n) te bevestigen in de consortiumovereenkomst. In deze overeenkomst worden ook verdere afspraken gemaakt tussen de cofinancier(s) en de aanvrager(s) (zie paragraaf 5.1.5).

Verantwoording cash en in kind cofinanciering

De verhouding cofinanciering (zowel cash als in kind) en de door NWO verstrekte subsidie in deze Call for proposals, is van toepassing vanaf het indienen van een aanvraag tot en met de vaststelling van de subsidie. Cash cofinanciering heeft invloed op het subsidiebedrag dat NWO verstrekt omdat zowel de

⁷ Niet toelaatbare in kind cofinanciering is beschreven in de Regeling Cofinanciering.

bijdrage van NWO als cash cofinanciering voor dezelfde project specifieke kosten gebruikt worden (in tegenstelling tot cofinanciering in kind).

Ambtshalve indexeren als gevolg wijziging van de tarieven na indiening van een aanvraag heeft geen invloed op de verhouding en cofinancieringseis voor de NWO bijdrage. NWO gaat uit van de verhouding in de door NWO toegewezen aanvraagbegrotingen.

Bij vaststelling van een project wordt het definitieve subsidiebedrag bepaald aan hand van de eindverantwoording, de financiële voorwaarden en de verhouding cofinanciering zoals vermeld in de aanvraagbegroting.

In geval van gedeeltelijk geleverde cash cofinanciering (door onvoorziene omstandigheden, zoals faillissementen) gaat NWO voor haar bijdrage uit van de oorspronkelijke subsidieverlening, rekening houdend met de wel geleverde cash cofinanciering en de geldende minimale cofinancieringseis, indien deze van toepassing is.

Cash cofinanciering boven de cofinancieringseis heeft invloed op de gehanteerde verhouding tussen cofinanciering en door NWO verstrekte subsidie. Indien een project cash cofinanciering kent boven de cofinancieringseis en er bij vaststelling sprake is van gedeeltelijk geleverde cash cofinanciering, is de NWO bijdrage nooit hoger dan de oorspronkelijke bijdrage uit de subsidieverlening. De verhouding van de NWO bijdrage is dan maximaal de bijdrage die volgt uit de cofinancieringseis.

Te allen tijde dient NWO onverwijld op de hoogte gesteld worden van problemen in verwachte cofinanciering (cash en/of in kind). Naast financiële gevolgen voor een project, kan NWO ook adequate wijzigingen in een project verlangen als wijzigingsverzoek, zodat het onderzoek naar beste vermogen vervolgd kan worden.

3.5.7 Steunverklaring samenwerkingspartner

In een steunverklaring (zonder co financiering) spreekt de samenwerkingspartner steun uit aan het project en beschrijft diens rol binnen het project. Steunverklaringen mogen alleen voor aanvragen worden aangeleverd. NWO stelt een standaard format beschikbaar op de financieringspagina. In geval van toekenning dient de samenwerkingspartner diens deelname aan het project te bevestigen in de consortiumovereenkomst. Tevens worden in deze overeenkomst verdere afspraken gemaakt tussen de samenwerkingspartner(s) en de aanvrager(s) (zie ook paragraaf 5.1.5).

4 Beoordelingsprocedure

Dit hoofdstuk beschrijft allereerst de beoordeling volgens de DORA-principes (paragraaf 4.1) en hoe de beoordelingsprocedure verloopt (paragraaf 4.2). Vervolgens somt het de criteria op waaraan de beoordelingscommissie uw aanvraag toetst (paragraaf 4.3).

Voor alle bij de beoordeling en/of besluitvorming betrokken personen en betrokken NWO-medewerkers is de NWO Code Persoonlijke Belangen van toepassing (Code persoonlijke belangen | NWO).

NWO streeft naar een inclusieve cultuur, waarin geen plaats is voor bewuste of onbewuste barrières vanwege culturele, etnische of religieuze achtergrond, gender, seksuele oriëntatie, gezondheid of leeftijd (Diversiteit en inclusie | NWO). NWO stimuleert leden van een beoordelingscommissie actief om zich bewust te worden van impliciete associaties en te proberen deze te minimaliseren. NWO voorziet hen van informatie over concrete manieren om de beoordeling van een aanvraag te verbeteren.

4.1 De San Francisco Declaration (DORA)

NWO is ondertekenaar van de San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA). DORA is een wereldwijd initiatief dat beoogt de manier waarop onderzoek en onderzoekers worden beoordeeld te verbeteren. DORA bevat aanbevelingen voor onderzoeksfinanciers, onderzoeksinstituten, wetenschappelijke tijdschriften en andere partijen.

DORA richt zich op het terugdringen van het onkritisch gebruik van bibliometrische indicatoren en het wegnemen van onbewuste vooringenomenheid (unconscious bias) bij de beoordeling van onderzoek en onderzoekers. Overkoepelende filosofie van DORA is dat onderzoek moet worden beoordeeld op zijn eigen kwaliteiten en verdiensten in plaats van op basis van afgeleide indicatoren, zoals het tijdschrift waarin het onderzoek wordt gepubliceerd.

NWO gaat bij het beoordelen van het wetenschappelijk track record van aanvragers uit van een brede definitie van wetenschappelijke output.

NWO verzoekt commissieleden bij de beoordeling van aanvragen niet af te gaan op indicatoren als de Journal Impact Factor of de h-index. U mag deze niet vermelden in uw aanvraag. Wel mag u naast publicaties ook andere wetenschappelijk producten te vermelden, zoals datasets, patenten, software en code enzovoort.

Voor meer informatie over wat NWO doet om de principes van DORA te implementeren zie: DORA I NWO.

4.2 Procedure

De aanvraagprocedure bestaat uit de volgende stappen:

- Indiening van de Expression of Interest;
- In behandeling nemen van de Expression of Interest;
- Selectie van deelnemers voor Sandpit;
- Besluitvorming
- Deelname aan Sandpit;
- Indiening van de aanvraag;
- In behandeling nemen van de aanvraag;
- Preadvisering beoordelingscommissie;
- Vergadering van de beoordelingscommissie inclusief interview;
- Besluitvorming.

Beoordelingscommissie

Voor deze Call for proposals wordt door de raad van bestuur van NWO een externe, onafhankelijke, breed samengestelde beoordelingscommissie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers uit de wetenschap en de gehele kennisketen, inclusief maatschappelijke stakeholders en vertegenwoordigers vanuit de doelgroep, met kennis van het vakgebied. De taak van de beoordelingscommissie is om de Expressions of Interest en aanvraag en de daarop betrekking hebbende stukken in onderlinge samenhang en op eigen merites te beoordelen op basis van de beoordelingscriteria in deze Call for proposals (zie ook paragraaf 4.2.3).

Vanwege het bijzondere karakter van de Call for proposals en de in de beoordelingscommissie aanwezige expertise, heeft NWO besloten om bij de beoordeling van de aanvraag gebruik te maken van de mogelijkheid gegeven in artikel 2.2.4, lid 2, van de NWO Subsidieregeling, om de beoordelingsprocedure uit te voeren zonder referenten in te schakelen.

4.2.1 Indiening van de Expression of Interest

Voor deze Call for proposals is het verplicht om een Expression of Interest voor deelname aan de Sandpit in te dienen. Partijen kunnen onderzoekers, onderzoeksorganisaties, scholen, bedrijven, overheidsinstellingen, adviesbureaus, technologen, enzovoort zijn. Partijen dienen beschikbaar te zijn voor deelname aan de Sandpit (8-12 september 2025).

Deelnemers dienen de Expression of Interest in als individu, en niet als vertegenwoordiger van hun werkgever. Hiervoor is een standaardformulier beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals op de NWO website. Het door u ingevulde formulier moet voor de deadline via ISAAC zijn ontvangen (zie paragraaf 1.3). De indiener ontvangt na indiening van de Expression of Interest een ontvangstbevestiging.

4.2.2 In behandeling nemen van de Expression of Interest

Zo snel mogelijk nadat u uw Expression of Interest heeft ingediend, hoort u of NWO deze in behandeling neemt.

NWO bepaalt dit aan de hand van een aantal administratief-technische criteria (zie de formele voorwaarden voor indiening, paragraaf 3.4.1). Alleen als uw formulier hieraan voldoet, kan NWO deze in behandeling nemen.

Houd er rekening mee dat wij u binnen twee weken na de indieningsdeadline kunnen benaderen om eventuele administratieve correcties door te voeren om (alsnog) te voldoen aan de voorwaarden voor indiening. U krijgt één keer de gelegenheid om de correcties door te voeren, hiervoor krijgt u vijf werkdagen de tijd.

4.2.3 Selectie van deelnemers voor Sandpit

Alle in behandeling genomen Expressions of Interest worden beoordeeld door de onafhankelijke beoordelingscommissie (zie paragraaf 4.2). De intentie is dat (grotendeels) dezelfde beoordelingscommissie zowel de Expressions of Interest als de aanvraag beoordeelt. De exacte samenstelling van de beoordelingscommissie kan echter verschillen in de twee fasen van de procedure, om praktische redenen en/of om de in de beoordelingscommissie beschikbare expertise optimaal aan te laten sluiten op de aanvraag die voorligt ter beoordeling.

De beoordelingscommissie beoordeelt de Expressions of Interest en stelt een schriftelijk advies met prioritering van de Expressions of Interest voor de raad van bestuur van NWO op. De beoordelingscommissie adviseert de raad van bestuur te besluiten over toelating van minimaal 20 en maximaal 30 deelnemers voor de Sandpit, gebaseerd op de beoordelingscriteria zoals beschreven in sectie 4.3.1. Wanneer de beoordelingscommissie het noodzakelijk acht om meer dan 30 personen te selecteren, kan ze dit met een goede onderbouwing adviseren aan raad van bestuur. Elke Expression of Interest krijgt een numerieke score per beoordelingscriterium. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de NWO score tabel (op een schaal van 1 tot 9, waarbij "1" excellent en "9" ontoereikend is). Om in aanmerking te komen voor een uitnodiging voor deelname aan de Sandpit dient de Expression of Interest tenminste de kwalificatie "goed" te hebben. Naast de numerieke scores houdt de beoordelingscommissie rekening met de benodigde diversiteit en complementariteit van expertises en achtergronden in haar selectie van deelnemers aan de Sandpit. In deze Call for proposals wordt gestreefd naar een verdeling van maximaal 25 onderzoekers en maximaal 5 maatschappelijke partijen voor deelname aan de Sandpit.

4.2.4 Ex aequo

Onder ex aequo verstaat NWO de situatie waarin twee of meer Expressions of Interest op basis van hun gewogen score niet van elkaar te onderscheiden zijn. Een ex aequo situatie is relevant rondom de selectiegrens. Of er sprake is van een ex aequo situatie wordt als volgt bepaald. Het uitgangspunt is de door de beoordelingscommissie opgestelde prioritering, met eindscores afgerond op 2 decimalen. De referentiescore is de score van de laagst geprioriteerde Expression of Interest binnen de selectiegrens. Alle Expressions of Interest met een score die 0,05 of minder van de referentiescore af liggen, worden in overweging genomen. Zo worden de Expressions of Interest geselecteerd die binnen 0,10 gelijk zijn. Indien een ex aequo situatie zich voordoet op de grens van de selectiegrens, dan zal de Expression of Interest met de hoogste score op het criterium 'Persoonlijke competenties en motivatie' als hoogste eindigen. Als de ex aequo situatie daarmee niet wordt doorbroken, zal de Expression of Interest met de hoogste score op het criterium 'Academische / professionele eigenschappen' als hoogste eindigen. Als ook dan Expressions of Interest gelijk eindigen bepaalt de beoordelingscommissie met behulp van een (anonieme) meerderheidsstemming de prioritering (conform artikel 2.2.6, vijfde lid, van de NWO Subsidieregeling). Als ook stemming geen uitsluitsel biedt, of niet gewenst is, wordt de ex aequo situatie doorgestuurd naar het besluitnemend orgaan.

4.2.5 Besluitvorming

Tot slot toetst de raad van bestuur van NWO de gevolgde procedure en het advies van de beoordelingscommissie. Vervolgens stelt de raad van bestuur de definitieve kwalificaties vast en besluit over deelname aan de Sandpit. Na het besluit worden alle indieners op de hoogte gesteld of zij wel of niet worden uitgenodigd voor deelname aan de Sandpit.

4.2.6 Deelname aan Sandpit

Van 8 tot 12 september 2025 vindt de Sandpit plaats op een locatie in Nederland. Gedurende deze week verblijven (en overnachten) alle deelnemers op deze locatie. Deelnemers worden begin juli geïnformeerd over deelname aan de Sandpit.

Deelname aan de Sandpit wordt niet vergoed. Reis- en verblijfskosten van de deelnemers worden vergoed. Te zijner tijd wordt bekend gemaakt hoe en welke kosten gedeclareerd kunnen worden.

4.2.7 Indiening van de aanvraag

Voor indiening van de aanvraag is een standaard aanvraagformulier beschikbaar op de financieringspagina van deze Call for proposals op de NWO website. In uw aanvraag moet u zich houden aan de vragen die in dit formulier staan en aan de werkwijze die in de toelichting staat. Ook moet u zich houden aan de voorwaarden voor het maximale aantal woorden en pagina's.

Uw ingevulde aanvraagformulier moet voor de deadline via ISAAC zijn ontvangen (zie paragraaf 1.3).

Na dit tijdstip kunt u geen aanvraag meer indienen. De hoofdaanvrager ontvangt na indiening van de aanvraag een ontvangstbevestiging.

4.2.8 In behandeling nemen van de aanvraag

Zo snel mogelijk nadat u uw aanvraag heeft ingediend, hoort u of NWO uw aanvraag in behandeling neemt. NWO bepaalt dit aan de hand van een aantal administratief-technische criteria (zie de formele voorwaarden voor indiening, paragraaf 3.4). Alleen als uw aanvraag hieraan voldoet, kan NWO deze in behandeling nemen.

Houdt er rekening mee dat NWO u binnen twee weken na de indieningsdeadline kan benaderen om eventuele administratieve correcties door te voeren om (alsnog) te voldoen aan de voorwaarden voor indiening. U krijgt één keer de gelegenheid om de correcties door te voeren, hiervoor krijgt u vijf werkdagen de tijd.

4.2.9 Preadvisering beoordelingscommissie

Hierna wordt de aanvraag voor commentaar voorgelegd aan de beoordelingscommissie (de preadviseurs). De preadviseurs geven schriftelijk een inhoudelijk en beargumenteerd commentaar op de aanvraag. Zij formuleren dit commentaar aan de hand van de inhoudelijke beoordelingscriteria (zie paragraaf 4.3.2) en geven de aanvraag per beoordelingscriterium een cijfermatige score. Hierbij wordt de NWO scoretabel gehanteerd (op een schaal van 1 tot 9, waarbij '1' excellent is en '9' ontoereikend). De preadviseurs inventariseren daarnaast welke onderdelen tijdens het interview verhelderd, toegelicht of verdiept dienen te worden.

4.2.10 Vergadering van de beoordelingscommissie inclusief interview

De beoordelingscommissie maakt op basis van het beschikbare materiaal een eigen afweging. Tijdens het interview heeft de beoordelingscommissie de gelegenheid om vragen te stellen. Het consortium kan hier tijdens het interview in de discussie met de commissie op reageren. Op deze wijze wordt hoor- en wederhoor toegepast. Het interview is een belangrijk onderdeel van de beoordeling en kan leiden tot bijstelling van de beoordeling en de score van de aanvraag tot dan toe.

De beoordelingscommissie stelt naar aanleiding van het interview en de bespreking een schriftelijk advies op aan de raad van bestuur over de kwaliteit en prioritering van de aanvraag. Dit advies baseert zij op de beoordelingscriteria. De aanvraag als geheel moet tenminste de kwalificatie 'zeer goed' krijgen om in aanmerking te komen voor de subsidie. Daarnaast moet de aanvraag tevens op elk van de afzonderlijke beoordelingscriteria tenminste de kwalificatie 'goed' krijgen. Voor meer informatie over de kwalificaties zie Financiering aanvragen, hoe werkt dat? | NWO.

4.2.11 Herstelmogelijkheid

In geval van een advies tot niet toewijzen bij indiening van één aanvraag, zal de beoordelingscommissie schriftelijk aangeven welke elementen onvoldoende zijn en verbeterpunten aandragen. Het consortium krijgt eenmalig de kans een gewijzigde aanvraag in te dienen die de verbeterpunten adresseert. De hoofdaanvrager krijgt één maand vanaf bekendmaking de tijd om de gewijzigde aanvraag in te dienen. De beoordelingscommissie kan adviseren om ontbrekende expertise aan te vullen middels het aantrekken van een of meerdere nieuwe deelnemer(s) in het consortium. In dat geval krijgt de penvoerder twee maanden de tijd voor indiening van de gewijzigde aanvraag. Na ontvangst van de gewijzigde aanvraag zal een interview ter bespreking van het voorstel met de beoordelingscommissie worden ingepland waarna de beoordelingscommissie een definitief advies vaststelt.

4.2.12 Besluitvorming

Tot slot toetst de raad van bestuur van NWO de gevolgde procedure en het advies van de beoordelingscommissie. Vervolgens stelt het bestuur de definitieve kwalificatie vast en besluit over toe- en afwijzing van de aanvraag.

4.2.13 Tijdpad

Hieronder treft u het tijdpad aan voor deze Call for proposals. Het kan zijn dat NWO het noodzakelijk acht om tijdens de lopende procedure nog aanpassingen in het tijdpad van deze Call for proposals aan te brengen. Uiteraard ontvangt u hierover op tijd bericht.

Tijdpad

Expression of Interest

Donderdag 27 maart 2025; 16.00 – 17.00 uur CET	Informatiemoment Sandpit en Expression of Interest
Dinsdag 6 mei 2025; 14:00:00 uur CEST	Deadline Expression of Interest
Juni 2025	Vergadering beoordelingscommissie
Juni 2025	Besluit raad van bestuur

Sandpit

8–12 september 2025	Sandpit
---------------------	----------------

Aanvraag

Donderdag 11 december 2025; 14:00:00 uur CET	Deadline aanvraag
Januari 2026	Vergadering beoordelingscommissie inclusief interview consortium
Februari 2026	Besluit raad van bestuur

4.3 Criteria

Binnen deze Call for proposals gelden voor de Expression of Interest voor deelname aan de Sandpit andere beoordelingscriteria dan voor de aanvraag.

4.3.1 Beoordelingscriteria Expression of Interest

De Expressions of Interest voor deelname aan de Sandpit worden door de beoordelingscommissie beoordeeld. Potentiële individuele deelnemers worden niet alleen beoordeeld op basis van hun academische/professionele achtergrond en expertise maar ook op vaardigheden die nodig zijn voor het ontwikkelen van een gezamenlijke onderzoeksaanvraag waarin kennisketenbreed, inter- en transdisciplinair wordt samengewerkt. De beoordelingscommissie zorgt in haar advies voor een diversiteit van disciplines, ervaring, geslacht en achtergrond, passend bij het thema van deze Call for proposals.

1. Academische / professionele eigenschappen (40%)
2. Persoonlijke competenties en motivatie (60%)

Binnen de twee beoordelingscriteria worden de volgende aspecten onderscheiden:

1. **Academische / professionele eigenschappen**
 - Mate waarin de kwaliteit van het (onderzoeks)profiel blijkt uit de Expression of Interest;
 - In hoeverre het academisch (onderzoeker) dan wel professionele (maatschappelijke partij of bedrijf) profiel van de deelnemer duidelijk aansluit bij het thema van de call for proposals;
 - Mate waarin de deelnemer blijkt geeft van een (wetenschappelijk) trackrecord van onderscheidende kwaliteit, en aansluiting van genoemde ervaringen bij het thema van de Call for proposals;
 - Vaardigheid om onderzoek uit te voeren in een inter- of transdisciplinair en kennisketenbreed consortium;
 - Vaardigheid om in onderzoek samen te werken met maatschappelijke organisaties.
2. **Persoonlijke competenties en motivatie**
 - Beschreven affiniteit met het onderwerp van de Call for Proposals;
 - Motivatie om in een Sandpit te willen en kunnen werken, getoonde openheid voor nieuwe ideeën, andere manieren van denken, en gemotiveerde creativiteit en nieuwsgierigheid;
 - Getoonde ervaring met kennisbenutting;
 - Getoonde communicatie- en samenwerkingsvaardigheden.

4.3.2 Inhoudelijke beoordelingscriteria aanvraag

De aanvraag die binnen deze Call for proposals wordt ingediend, wordt inhoudelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

1. Probleemstelling en -analyse (20%)
2. Verwachte impact en route naar impact (20%)
3. Kwaliteit van het consortium (30%)
4. Kwaliteit van het onderzoek (30%)

Binnen de vier beoordelingscriteria worden de volgende aspecten onderscheiden:

1. Probleemstelling en -analyse

- Helder geformuleerde probleemstelling en resulterende kennisvragen, logisch gerelateerd en bijdragend aan de doelstelling van de Call for proposals.
- Maatschappelijke en wetenschappelijke urgentie en relevantie van de probleemstelling.
- Interdisciplinaire en transdisciplinaire karakter van de probleemstelling en de kennisvragen.

2. Beoogde impact en route naar impact

- De beoogde wetenschappelijke en maatschappelijke impact is helder gedefinieerd en volgt logisch uit het/de geïdentificeerde probleem of vraag.
- De Impact pathway beschrijft een heldere route richting de maatschappelijke impact, inclusief de rol van de betrokken partners.
- Passende strategische activiteiten ten behoeve van het bereiken van de beoogde impact, zoals stakeholder engagement, communicatie, monitoring en evaluatie en capaciteitsontwikkeling.
- Voldoende aandacht voor de belangrijkste risico's op ongewenste maatschappelijke impact en de voorgenomen maatregelen om dit te voorkomen of mitigeren en de kans op gewenste impact te vergroten.

3. Kwaliteit van het consortium

- Samenstelling van het consortium sluit logisch aan bij het beoogde project. Het is interdisciplinair met betrokkenheid van relevante maatschappelijke stakeholders en/of burgers en is kennisketenbreed.
- Kwaliteit van de consortiumpartners voor wat betreft benodigde kennis, vaardigheden en expertise voor de uitvoering van het project.
- Actieve betrokkenheid van de partners bij de ontwikkeling van het project (co-design), vanaf de articulatie van de probleemstelling en de kennisvragen, en bij de uitvoering (co-creatie).
- Heldere taak- en rolverdeling binnen het consortium bij uitvoering van het onderzoek en de governance.

4. Kwaliteit van het onderzoek

- De wetenschappelijke vraagstelling volgt logisch uit de probleemanalyse en is origineel en vernieuwend voor de betrokken disciplines.
- De voorgestelde aanpak en methodologie zijn geschikt om de concreet geformuleerde doelstellingen te behalen en de vraagstelling te beantwoorden. Het consortium hanteert in de uitvoering zowel een fundamentele als toepassings- en praktijkgerichte aanpak.
- Het geïntegreerde karakter van het interdisciplinaire onderzoek.
- Opzet van het voorgestelde onderzoeksplan: helder omschreven werkpakketten in logische samenhang; passende en goed gemotiveerde begroting; risico analyse en eventueel back-up plan.
- De in dit voorstel ontwikkelde kennis bouwt voort op en is bedoeld voor gebruik binnen o.a. MONS, Wozep en KEC (zie links in de paragrafen 7.3.1, 7.3.2 en 7.3.3 voor verdere informatie). Het is de bedoeling dat het onderzoek aansluit en verdieping brengt bij deze trajecten, maar niet (te veel) overlapt. In geval van daadwerkelijke overlap, moet hiervoor een goede motivatie worden gegeven.

5 Subsidieverplichtingen

In dit hoofdstuk worden de verschillende subsidieverplichtingen toegelicht die – in aanvulling op de in paragraaf 3.5 genoemde subsidievoorwaarden – van toepassing zijn na toewijzing.

5.1.1 Inhoudelijke monitoring

NWO draagt zorg voor de inhoudelijke monitoring van de toegewezen aanvragen. Tijdens de looptijd van dit programma organiseert NWO programmabijeenkomsten. Alle projecten binnen dit thema van de Call for proposals zullen worden uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

Begeleidingscommissie

Ter versterking van de monitoring en om het draagvlak voor de uitvoering van het project te vergroten, zal een begeleidingscommissie worden ingesteld (zie ook paragraaf 5.1.7). De begeleidingscommissie monitort de verbinding tussen de verschillende werkpakketten, monitort de voortgang van het project en de behaalde resultaten met een focus op kennisoverdracht, kennisbenutting en toepassing van de resultaten. Er zullen geregeld bijeenkomsten worden georganiseerd. Voor de bijeenkomsten van de begeleidingscommissie worden vertegenwoordigers van het consortium gevraagd om input en deelname aan de bijeenkomsten. Waar gewenst worden experts uitgenodigd.

5.1.2 Verantwoording en afsluiting

Verantwoording tijdens het project

Gedurende het project is de hoofdaanvrager verantwoordelijk voor rapportages over het project. NWO kan met het oog op monitoring van de voortgang van het project tussentijds inhoudelijk en financiële rapportages opvragen, evenals verantwoording van geleverde cofinanciering indien van toepassing. Meer informatie hierover, en over de startdatum van het project, als ook wijzigingsverzoeken, volgt in de toewijzingsbrief.

Afsluiting van een project

Bij afronding van een project zullen inhoudelijke- en financiële eindrapportages worden opgevraagd. Na goedkeuring daarvan wordt definitieve hoogte van de subsidie (en cofinanciering) vastgesteld.

5.1.3 Programma activiteiten

NWO draagt zorg voor de inhoudelijke monitoring van de toegewezen aanvragen. Tijdens de looptijd van dit programma zullen door NWO, in samenspraak met het consortium, een kick-off bijeenkomst, een jaarlijkse bijeenkomst en een eindsymposium worden georganiseerd. Het project binnen dit Call-thema zal worden uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

5.1.4 Datamanagement

Na toewijzing van een aanvraag dient de aanvrager de datamanagementparagraaf uit te werken tot een datamanagementplan. Aanvragers kunnen hierbij gebruik maken van het advies van de referenten en commissie. De aanvrager beschrijft in het plan of gebruik gemaakt wordt van bestaande data of dat het om een nieuwe dataverzameling gaat en hoe de dataverzameling dan FAIR: vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar gemaakt wordt. Het datamanagementplan dient voor indiening te zijn afgestemd met een data steward of vergelijkbare functionaris van de onderzoeksorganisatie waar het project wordt uitgevoerd. NWO beoordeelt het plan zo snel mogelijk. Goedkeuring van het datamanagementplan door NWO is voorwaarde voor de subsidieverlening. Het plan kan tijdens het onderzoek worden bijgesteld.

Meer informatie over het datamanagementprotocol van NWO staat op: Research datamanagement | NWO.

5.1.5 Intellectueel eigendom en consortiumovereenkomst

Met betrekking tot de intellectuele eigendom (IE) geldt het NWO IE-beleid. Het NWO IE-beleid is te vinden in hoofdstuk 4 van de NWO Subsidieregeling.

Aanvragers moeten een door NWO gefinancierd project uitvoeren in de tijd dat ze voor de onderzoeksorganisatie werken. Indien een aanvrager of een door NWO gefinancierde onderzoeker bij meerdere werkgevers is aangesteld, dient de andere werkgever ten behoeve van de aanvrager afstand te doen van eventuele IE-rechten die uit het project voortvloeien.

NWO streeft na dat onderzoeksresultaten toepassing kunnen vinden bij de partners die bij het project zijn betrokken. NWO beoogt enerzijds dat de onderzoeksresultaten van door haar gefinancierde projecten publiek toegankelijk zijn, en anderzijds dat de verdere ontwikkeling van de onderzoeksresultaten wordt gestimuleerd door partijen de mogelijkheid te bieden om deze te exploiteren. Daarbij kan het wenselijk zijn om intellectuele eigendomsrechten over te dragen of een licentie te verlenen aan (een van) de bij het project betrokken private partijen. Het uitgangspunt is dat alle onderzoeksresultaten kunnen worden gepubliceerd met inachtneming van afspraken over publicatieprocedures.

Het afsluiten van een consortiumovereenkomst na toewijzing van de aanvraag is één van de voorwaarden voor de start van het project. In deze overeenkomst worden afspraken gemaakt over intellectueel eigendom en publicatie, kennisoverdracht, geheimhouding, betalingen van cofinanciering en voortgangs- en eindverslagen. Uploaden in ISAAC is noodzakelijk voordat een project kan starten.

De regie om tot de consortiumovereenkomst te komen ligt bij de aanvrager. De model consortiumovereenkomst die NWO beschikbaar stelt dient hiervoor gebruikt te worden. Deze modelovereenkomst is opgesteld conform de NWO Subsidieregeling. NWO is geen partij bij de consortiumovereenkomst.

Partijen hebben de mogelijkheid om te kiezen voor de standaardtekst van NWO in de modelovereenkomst, en zij hebben ook de mogelijkheid om op de onderdelen IE en publicatieprocedure eigen

afspraken te maken of reeds bestaande afspraken toe te passen. De model consortiumovereenkomst voorziet hierin.

5.1.6 Maatschappelijk verantwoord licentiëren

Uit het project kan kennis voortkomen die geschikt is voor toepassing in de maatschappij. Bij het aangaan van afspraken over licentie- en/of overdracht van onder deze Call for proposals ontwikkelde onderzoeksresultaten dient rekening te worden gehouden met de tien principes voor maatschappelijk verantwoord licentiëren, zoals opgenomen in het NFU rapport "Tien Principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren | NFU".

5.1.7 Begeleidingscommissie

Na toewijzing van de aanvraag zal een begeleidingscommissie conform artikel 3.3.2 van de NWO Subsidieregeling worden ingesteld ten behoeve van begeleiding en monitoring van het project. Meer informatie over deze begeleidingscommissie volgt tijdens de Sandpit en in de toewijzingsbrief.

5.1.8 Open Access

NWO heeft de Berlin Declaration (2003) ondertekend en is lid van cOAlitie S (2018) en zet zich in om de resultaten van wetenschappelijk onderzoek dat door NWO gefinancierd wordt vrij toegankelijk te maken via internet (Open Access). Daarmee geeft NWO invulling aan het beleid van de Nederlandse regering om al het publiek gefinancierde onderzoek Open Access beschikbaar te maken. Wetenschappelijke publicaties van onderzoek dat is gefinancierd op basis van toewijzingen voortvloeiend uit deze Call for proposals dienen daarom Open Access beschikbaar te zijn volgens de Beleidsregel Open Access.

Wetenschappelijke artikelen

Voor wetenschappelijke artikelen geldt dat zij direct op het moment van publicatie (zonder embargo) Open Access beschikbaar gesteld moeten worden via één van de volgende routes:

- publicatie in een volledig open access tijdschrift of platform dat is geregistreerd in de DOAJ;
- publicatie in een abonnementstijdschrift en het deponeren van tenminste de auteursversie van het artikel in een Open Access repository die is geregistreerd in OpenDOAR;
- publicatie in een tijdschrift waarvoor een transformatieve Open Access overeenkomst beschikbaar is tussen de UNL en een uitgever. Zie daarover: Home | Open Access.

Boeken

Voor boeken, boekhoofdstukken en bundels gelden afwijkende voorwaarden. Zie daarover de Beleidsregel Open Access op Open Science | NWO.

CC BY licentie

Met het oog op een optimale verspreiding van publicaties moet tenminste een Creative Commons (CC BY) licentie worden toegepast. Bij de aanwezigheid van zwaarwegende belangen kan de auteur verzoeken om te publiceren onder toepassing van een CC BY-ND licentie. Voor boeken, bundels en boekhoofdstukken staat de keuze van een CC BY licentie vrij.

Kosten

Eventuele kosten voor publiceren in volledig Open Access tijdschriften kunnen worden begroot in de projectbegroting door gebruikmaking van de budgetmodule 'materieel'. Kosten voor publicaties in hybride tijdschriften komen niet in aanmerking voor vergoeding door NWO. Voor Open Access boeken kan een beroep gedaan worden op het aparte NWO Open Access boekenfonds.

Voor een nadere toelichting op het Open Access beleid van NWO zie: Open Science | NWO.

6 Contact en overige informatie

6.1 Contact

6.1.1 Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen over deze Call for proposals neemt u contact op met: Mirjam van het Groenewoud-Groot

NWA-windparken-ecologie@nwo.nl
070-344 06 26

6.1.2 Technische vragen over het elektronisch aanvraagstelsel ISAAC

Bij technische vragen over het gebruik van ISAAC kunt u contact opnemen met de ISAAC-helpdesk. Raadpleeg eerst de handleiding voordat u de helpdesk om advies vraagt. De ISAAC-helpdesk is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur op telefoonnummer +31 (0) 70 34 40 600. U kunt uw vraag ook per e-mail stellen via isaac.helpdesk@nwo.nl. U ontvangt dan binnen twee werkdagen een reactie.

6.2 Overige informatie

NWO verwerkt persoonsgegevens die zij in het kader van deze ronde ontvangt conform de NWO privacyverklaring, Privacyverklaring I NWO.

NWO kan aanvragers mogelijk benaderen voor een evaluatie van de procedure en/of het onderzoeksprogramma.

7 Bijlagen

7.1 Toelichting op budgetmodules

7.1.1 Personeel

Promovendus

Een promovendus wordt 48 maanden voor 1,0 fte aangesteld bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, umc of onderzoeksorganisatie zoals genoemd in artikel 1.1 van de NWO Subsidieregeling. Het equivalent van 48 voltijdsmaanden, bijvoorbeeld een aanstelling van 60 maanden voor 0,8 fte, is ook mogelijk. Het is in bijzondere situaties mogelijk om een kortere aanstellingsduur aan te vragen. Dit moet goed worden gemotiveerd. Hierover wordt geoordeeld door de beoordelingscommissie. Indien een project korter duurt dan 48 maanden, is het noodzakelijk dat de decaan of instituutsdirecteur schriftelijk toezegt om het resterende deel van het promotietraject te financieren. Het is niet mogelijk financiering aan te vragen voor een promovendus die voor aanvang van de toewijzing met het te financieren project is gestart.

Gebruik de tarieven van een promovendus in de salaristabellen van UNL en NFU. Voor iedere promovendus is een eenmalige persoonsgebonden benchfee van € 5.000 beschikbaar ter stimulering van de wetenschappelijke carrière.

Engineering Doctorate

Een Engineering Doctorate (EngD) wordt ten hoogste 24 maanden voor 1,0 fte aangesteld. De EngD is in dienst van de aanvrager instelling en kan voor bepaalde tijd werkzaamheden binnen het onderzoek bij een industriële partner uitvoeren.

Financiering voor de aanstelling van een EngD kan alleen worden aangevraagd als er ook financiering voor een promovendus of postdoc wordt aangevraagd. Het is niet mogelijk financiering aan te vragen voor een EngD die voor aanvang van de toewijzing met het te financieren project is gestart.

Gebruik de tarieven van een promovendus in de salaristabellen van UNL en NFU. Voor iedere EngD is een eenmalige persoonsgebonden benchfee van € 5.000 beschikbaar ter stimulering van de wetenschappelijke carrière.

Postdoc

Een postdoc wordt aangesteld bij een universiteit in het Koninkrijk der Nederlanden, umc of onderzoeksorganisatie zoals genoemd in paragraaf 3.1.1.

Gebruik de tarieven van een senior wetenschappelijk medewerker in de salaristabellen van UNL, en de tarieven van een postdoc bij een umc in de salaristabellen van NFU.

Het is niet mogelijk financiering aan te vragen voor een postdoc die voor aanvang van de toewijzing met het te financieren project is gestart.

Alleen een postdoc positie met een aanstelling van ten minste 12 maanden voor 0,5 fte kwalificeert als een aanstelling waarvoor een eenmalige persoonsgebonden benchfee van € 5.000 beschikbaar staat ter stimulering van de wetenschappelijke carrière.

Niet-wetenschappelijk personeel

Financiering kan worden aangevraagd voor niet-wetenschappelijk personeel (NWP) dat nodig is voor de uitvoering van het project. Het kan bijvoorbeeld gaan om programmeurs, technisch assistenten, analisten of projectleiders. De inzet van NWP moet worden beschreven in de aanvraag. De duur van de aanstelling is niet langer dan de looptijd van het door NWO gefinancierde project. Afhankelijk van het functieniveau wordt gekozen uit de salaristabellen van het UNL of NFU voor NWP-mbo, NWP-hbo en NWP-academisch. Voor NWP is geen persoonsgebonden benchfee beschikbaar.

Vervanging van de aanvrager

Met deze budgetmodule kan financiering worden aangevraagd voor de kosten van de te vervangen hoofd- en/of medeaanvrager(s). Hiermee kan de werkgever van de betreffende aanvrager de kosten dekken om die vrij te stellen van onderwijs-, begeleidings-, bestuurs- of beheertaken (niet van onderzoekstaken). De aanvrager mag de tijd die vrijkomt door vervanging alleen inzetten voor werkzaamheden voor het project. In de aanvraag moet beschreven worden welke werkzaamheden in het kader van het project de aanvrager(s) in de vrijgestelde tijd zullen verrichten.

NWO financiert de vervanging op basis van de op de besluitdatum geldende salaristabellen voor een senior wetenschappelijk medewerker (UNL) of postdoc (NFU).

Personeel van hogescholen, TO2-instituten, onderwijsinstellingen en overige onderzoeksorganisaties

Financiering kan worden aangevraagd voor personeel van hogescholen, TO2-instituten (zie paragraaf 7.5), overige onderwijsinstellingen en overige onderzoeksorganisaties. De tarieven worden bepaald aan de hand van de Handleiding Overheidstarieven (HOT), tabel 2 gemiddelde totale loonkosten per salarisschaal, kolom 'Uurtarief productieve uren, excl. btw'. De salarisschaal van de aangevraagde functie bepaalt het tarief uit de HOT-tabel.

Voor organisaties die niet de cao Rijksoverheid of vergelijkbaar gebruiken (zoals de cao's van hbo, mbo, vo en lagere overheden), gelden de volgende salarisschalen uit de HOT: Projectondersteuner: schaal 6. Junior (onderzoeker): schaal 10. Medior (onderzoeker): schaal 12. Senior (onderzoeker): schaal 13. Directeur: schaal 16.

Studenten

In het onderzoek kunnen studenten worden ingezet. Indien de studenten bijdragen als onderdeel van hun curriculum, geldt het tarief volgens de gebruikelijke stagevergoeding van de universiteit of hogeschool.

Indien de studenten als bijbaan naast hun studie als student-assistent bijdragen, geldt het tarief volgens Handleiding Overheidstarieven (HOT), tabel 2 onder 2.2 'gemiddelde totale loonkosten per salarisschaal', kolom 'Uurtarief productieve uren, exclusief btw', schaal 1.

Wetenschappelijk personeel bij een onderzoeksorganisatie in het buitenland

Financiering kan worden aangevraagd voor loonkosten van personeel aan een buitenlandse onderzoeksorganisatie dat een bijdrage levert aan het project. De buitenlandse onderzoeksorganisatie moet voldoen aan de definitie van onderzoeksorganisatie van artikel 5.1 sub p van de NWO Subsidieregeling.

Onderbouw overtuigend hoe de onderzoeker van de buitenlandse onderzoeksorganisatie specifieke expertise aan het project bijdraagt die in Nederland niet beschikbaar is op het niveau dat voor het project noodzakelijk is. De beoordelingscommissie beoordeelt deze onderbouwing als onderdeel van het criterium 'Kwaliteit van het onderzoek'. Deze onderbouwing is niet nodig wanneer NWO een bilaterale overeenkomst omtrent *Money follows cooperation* heeft gesloten met de nationale onderzoeksfinancier van het land waar de buitenlandse onderzoeksorganisatie zich bevindt. Op de NWO-website staat met welke onderzoeksfinanciers NWO een dergelijke overeenkomst heeft gesloten. NWO verstrekt geen subsidie aan medeaanvragers in het buitenland die vallen onder toepasselijke sanctiewetgeving.

De hoofdaanvrager ontvangt de subsidie en is verantwoordelijk voor het overmaken van subsidiemiddelen aan de buitenlandse onderzoeksorganisatie van de medeaanvrager en voor de financiële verantwoording van de besteding van het buitenlandse deel van de subsidie. Het wisselkoersrisico ligt bij de aanvrager. Baten of lasten door wisselkoersen zijn niet subsidiabel.

Gebruik de UNL-tarieven gecorrigeerd voor de landencorrectiecoëfficiënten. Deze tarieven zijn maxima. Er is geen persoonsgebonden benchfee beschikbaar.

Als binnen deze budgetmodule meer dan € 125.000 per onderzoeksorganisatie wordt aangevraagd, dan is een controleverklaring nodig bij de financiële eindverantwoording.

7.1.2 Materieel

Financiering kan worden aangevraagd voor alle project-specifieke kosten met betrekking tot onder meer verbruiksgoederen, inkoop van diensten, materialen, kleine instrumenten, toegang tot (inter)nationale faciliteiten, software en onderzoeksmiddelen die na gebruik geen economische waarde meer hebben. Reis- en verblijfkosten (nationaal en internationaal) voor alle mensen die aan het project werken incl. buitenlandse gastonderzoekers, kosten voor de organisatie van (internationale) workshops en symposia, kosten voor datamanagement, publicaties, en kosten in het kader van *citizen science* vallen eveneens onder deze module.

Reiskosten (nationaal en internationaal) worden alleen vergoed op basis van tweede klasse/economy class tarieven. Voor publicaties gelden de bepalingen in de paragraaf 4.5 Open access. Kosten voor een controleverklaring kunnen alleen worden opgevoerd voor instellingen die niet onderworpen zijn aan het onderwijsaccountantsprotocol van OCW voor maximaal € 5.000 per controleverklaring.

Het is niet toegestaan om kosten op te voeren voor:

- organisatie-infrastructuur en overhead, waaronder een volledig functionerende werkplek, huisvesting, kantoorautomatisering, personeelsadministratie, reiskosten woon-werk, opleiding, facilitair, HR-advies en bedrijfszorg, documentaire informatievoorziening en thuiswerkvergoeding.
- het gebruik en onderhoud van in eigen beheer ontwikkelde wetenschappelijke infrastructuur.
- reguliere onderwijsactiviteiten.
- leden van de gebruikerscommissie (zie paragraaf 5.1.7)

7.1.3 Investerings

Financiering kan worden aangevraagd voor alle project-specifieke middelen ten behoeve van onderzoek of kosten met betrekking tot bouw of doorontwikkeling van wetenschappelijke infrastructuur die na afronding van het project economische waarde behouden, dan wel kunnen worden hergebruikt. De begunstigde verwerft na afloop van het project het eigendom over deze onderzoeksmiddelen. Indien de begunstigde winst realiseert uit het economisch eigendom van deze onderzoeksmiddelen, dan moeten deze winsten worden geïnvesteerd in primaire activiteiten van de begunstigde zoals bedoeld in artikel 3.1.4, lid 2, van de NWO Subsidieregeling. Het gaat om de aanschaf van apparatuur met restwaarde voor de uitvoering van onderzoek en om investeringen in de opbouw of (verdere) ontwikkeling van wetenschappelijke infrastructuur.

Indien apparatuur niet tijdens de volledige levensduur daarvan voor het voorgestelde project wordt gebruikt, komen alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het voorgestelde project, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, voor subsidiëring in aanmerking.

De kosten voor investeringen dienen in de aanvraag adequaat gespecificeerd en gemotiveerd te worden.

Subsidiabel zijn:

- kosten voor investeringen in wetenschappelijke apparatuur.
- kosten voor investeringen in datasets.
- loonkosten voor medewerkers met essentiële technische expertise noodzakelijk voor de ontwikkeling of bouw van een investering.

Niet-subsidiabel zijn:

- kosten voor infrastructurele voorzieningen die tot de gebruikelijke infrastructuur gerekend kunnen worden zoals: volledig functionerende werkplek, huisvesting, kantoorautomatisering, personeelsadministratie, reiskosten woon-werk, opleiding, facilitair, HR-advies en bedrijfszorg, documentaire informatievoorziening, thuiswerkvergoeding).
- dataverzamelingen en eventuele bijbehorende software en bibliografieën die reeds op andere wijze beschikbaar zijn.
- overige personeelskosten, waaronder personeelskosten voor de exploitatie en het uitvoeren van onderzoek met de faciliteit.
- kosten voor onderhoud en gebruik van de apparatuur op een project. De kosten voor het gebruik van apparatuur op een project kunnen via het materieel budget aangevraagd worden.

7.1.4 Kennisbenutting

Het aangevraagde budget dient in de aanvraag adequaat gespecificeerd te worden. Gebruik voor de bepaling van de tarieven de bepalingen van Personeel en Materieel.

Het is verplicht om bij het opstellen van een aanvraag gebruik te maken van deze module en minimaal 5% tot maximaal 20% van het subsidiebedrag in te zetten voor deze module.

In de projectbegroting staan binnen deze module in ieder geval kosten voor de volgende activiteiten:

- Specifieke activiteiten om kennisbenutting naar (intermediaire) partijen die niet in het project gefinancierd worden, zoals bijvoorbeeld kennisplatforms, te bevorderen. Deze activiteiten omvatten onder andere gezamenlijke leeractiviteiten, trainingen en communicatie-activiteiten.
- Belanghebbenden ('stakeholders') betrekken: activiteiten georganiseerd door het consortium gericht op het betrekken van stakeholders, zoals consultatie workshops, expert meetings, ronde tafel bijeenkomsten e.d.
- Communicatie: activiteiten georganiseerd door het consortium zoals (internationale) learning events, ontwikkeling van video's, blogs, nieuwsbrieven en andere media uitingen. Het inhuren van communicatie expertise kan hier ook onder vallen.
- Ontwikkeling van vaardigheden: Activiteiten gericht op het ontwikkelen van vaardigheden die verder gaan dan de niveaus van de individuele studenten, promovendi of postdocs, zoals het ontwikkelen van cursussen voor stakeholders of masterstudenten.
- Monitoring en evaluatiemomenten waarin kennisbenutting onderwerp van discussie is: zoals bijvoorbeeld de tussentijdse evaluaties en de bijeenkomsten van commissies.

7.1.5 Projectmanagement

De module Projectmanagement geeft de mogelijkheid om een post voor projectmanagement aan te vragen tot maximaal 5% van het subsidiebedrag. De hoofdaanvrager moet deze post adequaat motiveren.

Onder projectmanagement wordt onder andere verstaan het optimaal vormgeven van de organisatiestructuur van het consortium, ondersteuning van het consortium en de hoofdaanvrager, het bewaken van de samenhang, voortgang en eenheid van het project, en de afstemming tussen de werkpakketten binnen het project. Deze taken mogen ook door externe partijen worden uitgevoerd zover niet beschikbaar op de kennisinstelling van de hoofdaanvrager. Onderzoeksorganisaties dienen bij de offerteprocedure tot het selecteren van een derde partij rekening te houden met de inkoopregels van de overheid en waar nodig een Europese aanbestedingsprocedure te volgen. De werkzaamheden van de hoofdaanvrager en aanvragers zelf in het kader van het project(management) mogen niet bekostigd worden uit deze budgetmodule.

Het voor projectmanagement aan te vragen budget kan bestaan uit materiële- of uitvoeringskosten en personele kosten. Voor personele kosten kan een maximaal tarief van € 121,- per uur worden opgevoerd. Het uurtarief van het aan te stellen personeel dient te zijn gebaseerd op een kostendekkend tarief en wordt berekend op basis van het gehanteerde standaard productief aantal uur van de organisatie. Het kostendekkend tarief omvat:

- (gemiddeld) brutoloon behorende bij de functie van de medewerker die zal bijdragen aan het project (op basis van de cao-inschaling van de betreffende medewerker);
- vakantiegeld en 13^e maand (indien van toepassing in de geldende cao) naar rato van de inzet in fte;
- sociale lasten;
- pensioenlasten;
- overhead.

Het is toegestaan om taken in het kader van projectmanagement door externe partijen te laten uitvoeren, maar het deel van (commerciële) uurtarieven dat voornoemde tarieven overschrijdt, is niet subsidiabel en kan derhalve niet worden opgenomen in de begroting.

7.2 Indexering

Het tarief op het moment van de besluitdatum is van toepassing. NWO past bij de toekenning zo nodig eenmalig ambtshalve een indexering toe van de loonkosten. Hierbij wordt de datum gehanteerd waarop de tarieven ingaan. Indien de datum van bekendmaking van de tarieven later is dan de ingangsdatum, wordt de datum van bekendmaking gehanteerd. De tarieven van de Universiteiten van Nederland (UNL) gaan doorgaans in op 1 juli, van de Nederlandse Federatie van Universitair medische centra (NFU) op 1 augustus en van de Handleiding Overheidstarieven (HOT) op 1 januari.

Ambtshalve indexering heeft geen invloed op het subsidieplafond en het maximaal aan te vragen subsidiebedrag. Het subsidieplafond en het maximaal aan te vragen subsidiebedrag blijven ongewijzigd tijdens de beoordelingsprocedure. Bij toewijzing wordt indexering toegepast op het subsidiebedrag.

Indien cofinanciering is vereist dan wel toegestaan, heeft de amtsshalve indexering geen gevolgen voor de eisen aan eigen bijdragen en cofinanciering, noch voor de IE-rechten die uit de cofinanciering kunnen voortvloeien.

7.3 Informatie over MONS, Wozep en KEC

De in dit voorstel ontwikkelde kennis bouwt voort op en is bedoeld voor gebruik binnen o.a. MONS, Wozep en KEC (zie links in de paragrafen hieronder voor verdere informatie). Het is de bedoeling dat het onderzoek aansluit en verdieping brengt bij deze trajecten, maar niet (te veel) overlapt. In geval van daadwerkelijke overlap, moet hiervoor een goede motivering worden gegeven.

Daarnaast wordt aangeraden om inbedding in en/of de relatie tot andere nationale (bijvoorbeeld andere NWA en NWO onderzoeken en MONS) en internationale (bijvoorbeeld OSPAR en ICES) kaders en onderzoek op te nemen in de aanvraag. Ook kan het interessant zijn om gebruik te maken van en samen te werken met onderzoekers uit het NWA-ORC project “No Regrets”, dat recent is toegewezen (zie voor meer informatie de lijst met bestaande initiatieven in paragraaf 2.1).

Specifiek voor dit project zal nauw worden samengewerkt met de directe gebruikers van de modelresultaten, nl. het Wozep Team van RWS en met de RWS-afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het KEC. Tevens zal voor dit project worden samengewerkt met de gebruikers en ontwikkelaars van de modellen. Dit betreft met name groepen binnen de onderzoeksorganisaties Wageningen Marine Research en Deltares. Het consortium geeft invulling aan de vormgeving van de samenwerking.

7.3.1 Monitoring-Onderzoek-Natuurversterking-Soortbescherming (MONS)

Het programma Monitoring-Onderzoek-Natuurversterking-Soortbescherming (MONS) heeft als doel de centrale vraag te beantwoorden of en hoe het veranderende gebruik van de Noordzee past binnen de ecologische draagkracht van de Noordzee. Dit programma is opgezet in het kader van het Noordzee akkoord.

Op het Noordzeeloket (<https://www.noordzeeloket.nl/>) is de volgende informatie te vinden:

- Een beschrijving te vinden van het MONS programma als geheel.
- Het MONS jaarplan 2022.
- Het MONS jaarplan 2023.

Binnen dit programma wordt momenteel gewerkt aan een deelprogramma dat betrekking heeft op de ontwikkeling, verbetering en toepassing van verschillende rekenmodellen op voor MONS relevante vragen. Een deel van deze modellen betreft modellen die ook binnen Wozep worden gebruikt.

7.3.2 Wind op zee ecologisch programma (Wozep)

Vanaf 2016 loopt het centrale en overkoepelende programma Wozep, met als doel: inzicht te verkrijgen in de ecologische effecten van zowel de bouw als de aanwezigheid van offshore windparken op beschermde Noordzee soorten. Het wordt gecoördineerd door Rijkswaterstaat, in opdracht van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (voorheen Economische Zaken en Klimaat).

Het programma betreft onderzoek aan de impact op:

- Vogels
- Zeezoogdieren
- Vleermuizen
- Benthos
- Vissen
- Ecosysteemprocessen

De focus van dit programma is op beschermde soorten, die vallen onder de natuurbeschermingswet. Impacts op fundamentele processen zoals primaire productie zijn dus geen doel op zich, maar indien aannemelijk is, dat windparken via dergelijke processen de draagkracht voor deze specifieke doelsoorten kan beïnvloeden, kan dat onderdeel gaan vormen van onderzoek binnen Wozep.

Meer informatie over dit programma kan gevonden worden op het Noordzeeloket. Onder deze informatie valt bijvoorbeeld:

- Het meerjarenprogramma Wozep 2024–2030
- Het jaarplan 2024–2025

Tevens zijn op deze site ook alle Wozep rapportages te vinden; inclusief de onderzoeksrapporten met

de details van de gebruikte modellen voor e.g. aanvaringsrisico's, habitatverlies en ecosysteemeffecten. Er is een uitgebreid datamanagementplan voor Wozep. Dit kan hier worden gedownload. Het grootste deel van de Wozep data is volledig publiek toegankelijk via deze geoserver.

7.3.3 Kader Ecologie en Cumulatie (KEC)

In het Kader ecologie en cumulatie gaat de aandacht uit naar mogelijke cumulatieve effecten op de populaties van te beschermen soorten gedurende de bouw en exploitatie van de windparken op zee tot 2030. In de kavelbesluiten voor de verschillende windparken wordt aanvullend gekeken of er locatie specifieke effecten te verwachten zijn. Daarbij wordt dan ook bepaald welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om eventuele significant negatieve effecten te voorkomen. Het gaat daarbij om effecten waardoor de populaties van te beschermen soorten structureel achteruit zouden gaan en de natuurlijke veerkracht van de soort aangetast zou worden. De maatregelen worden beschreven in de KEC rapportages. De keuzes voor maatregelen worden genomen in de kavelbesluiten.

Meer informatie over dit programma kan gevonden worden op het Noordzeeloket. Op dit moment loopt onderzoek voor de KEC 5.0; die betrekking heeft op de ontwikkelingen van windparken tot 2031. De rapporten betreffende de eerdere versies van het KEC (4.0 en eerder) zijn te vinden op deze pagina.

7.4 Samenwerking met Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat (RWS) is als onafhankelijke partij betrokken bij dit onderzoeksprogramma. Tijdens de Sandpit zal RWS vertegenwoordigd zijn en een toelichting geven op de vraagstelling van dit onderzoeksprogramma (zie ook hoofdstuk 2 van deze call for proposals).

RWS zal geen onderdeel zijn van het consortium, maar zal samenwerken met het consortium van de toegewezen aanvraag.

7.5 Onderzoekorganisaties

De hieronder genoemde TO2-instellingen mogen als hoofd- en medeaanvrager optreden in een consortium. De genoemde overige onderzoeksorganisaties mogen alleen als medeaanvrager optreden in een consortium. De toetsing zoals vermeld in paragraaf 3.1.1 is voor de acht hieronder genoemde organisaties niet nodig.

TO2-instellingen:

- Stichting Deltares
- Marin – Maritime Research Institute Netherlands
- NLR – Stichting Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum
- Stichting Wageningen Research

Overige onderzoeksorganisaties:

- KNMI – Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
- RIVM – Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
- IHE Delft Institute for Water Education
- Waag Futurelab